

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τρίτο τμήμα)
της 23ης Ιανουαρίου 2002*

Στην υπόθεση Τ-237/00,

Patrick Reynolds, υπάλληλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, κάτοικος Βρυξέλλων (Βέλγιο), εκπροσωπούμενος από τους δικηγόρους P. Legros και S. Rodrigues, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγων-ενάγων,

κατά

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εκπροσωπούμενου από τους H. von Hertzen και D. Moore, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθού-εναγομένου,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

που έχει ως αντικείμενο, αφενός, αίτηση ακυρώσεως της αποφάσεως της 18ης Ιουλίου 2000 του Γενικού Γραμματέα του Κοινοβουλίου με την οποία τερματίστηκε η απόσπαση προς το συμφέρον της υπηρεσίας του προσφεύγοντος στην πολιτική ομάδα «Ευρώπη των Δημοκρατιών και των Διαφορών» και επανεντάχθηκε στη Γενική Διεύθυνση Πληροφοριών και Δημοσίων Σχέσεων και, αφετέρου, αίτηση αποκαταστάσεως της ζημίας που υπέστη ο προσφεύγων-ενάγων λόγω εκδόσεως της ως άνω αποφάσεως του καθού-εναγομένου και ορισμένων ενεργειών της πολιτικής ομάδας και ορισμένων μελών της,

**ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(τρίτο τμήμα),**

συγκείμενο από τους M. Jaeger, Πρόεδρο, K. Lenaerts και J. Azizi, δικαστές,

γραμματέας: J. Plingers, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 14ης Νοεμβρίου 2001,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Νομικό πλαίσιο

- 1 Το άρθρο 37 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: KYK) ορίζει:

«Απόσπαση είναι η κατάσταση του μονίμου υπαλλήλου ο οποίος, με απόφαση της αρμόδιας για τους διορισμούς αρχής:

α) προς το συμφέρον της υπηρεσίας:

- ορίζεται για την προσωρινή κατάληψη θέσεως εκτός του οργάνου στο οποίο ανήκει

ή

- αναλαμβάνει προσωρινά να ασκήσει καθήκοντα παρά προσώπω που εκτελεί θητεία η οποία προβλέπεται από τις Συνθήκες περί ιδρύσεως των Κοινοτήτων ή τη Συνθήκη περί ιδρύσεως Ενιαίου Συμβουλίου και Ενιαίας Επιτροπής των Κοινοτήτων ή παρά εκλεγμένω προέδρῳ οργάνου των Κοινοτήτων ή πολιτικής ομάδας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

[...]»

2 Το άρθρο 38 του ΚΥΚ ορίζει:

«Η απόσπαση προς το συμφέρον της υπηρεσίας διέπεται από τους ακόλουθους κανόνες:

- α) αποφασίζεται από την αρμόδια για τους διορισμούς αρχή, κατόπιν ακριβεώς του ενδιαφερομένου.
- β) η διάρκειά της ορίζεται από την αρμόδια για τους διορισμούς αρχή.
- γ) μετά το τέλος κάθε εξάμηνης περιόδου, ο ενδιαφερόμενος δύναται να ζητήσει τη λήξη της αποσπάσεώς του.
- δ) ο υπάλληλος που έχει αποσπαστεί δυνάμει των διατάξεων που προβλέπονται στο άρθρο 37, περίπτωση α', πρώτη παύλα, έχει δικαίωμα εξισώσεως του μασθού όταν η θέση στην οποία έχει αποσπασθεί περιλαμβάνει συνολική αμοιβή κατώτερη από αυτή που αναλογεί στον βαθμό και στο κλιμάκιό του στο όργανο από το οποίο προέρχεται· δικαιούται επίσης της επιστροφής του συνόλου των προσθέτων δαπανών που συνεπάγεται η απόσπασή του.
- ε) ο υπάλληλος που έχει αποσπαστεί δυνάμει των διατάξεων που προβλέπονται στο άρθρο 37, περίπτωση α', πρώτη παύλα, συνεχίζει να καταβάλλει τις εισφορές κατά το σύστημα συνταξιοδοτήσεως βάσει του μασθού ενεργού υπηρεσίας που αναλογεί στον βαθμό και το κλιμάκιό του στο όργανο από το οποίο προέρχεται.

- στ) ο υπάλληλος που έχει αποσπαστεί διατηρεί τη θέση του, τα δικαιώματά του ως προς την προαγωγή κατά κλιμάκιο και την προαγωγή κατά βαθμό·
- ζ) κατά τη λήξη της αποσπάσεως, ο υπάλληλος επανέρχεται αμέσως στη θέση που κατείχε προηγουμένως.»

Πραγματικά περιστατικά και διαδικασία

- 3 Κατά το τέλος Σεπτεμβρίου 1999 το Κοινοβούλιο (στο εξής: καθού) δημοσίευσε στο υπ' αριθ. 25/99 εσωτερικό του δελτίο προκήρυξη κενής θέσεως, η οποία αφορούσε τη θέση του γενικού γραμματέα της πολιτικής ομάδας «Ευρώπη των Δημοκρατιών και των Διαφορών» (στο εξής: ομάδα ΕΔΔ). Η προκήρυξη αυτή είχε ως ακολούθως:

«1 Γενικός Γραμματέας (Α/Θ) (σταδιοδρομία Α2) (έκτακτος υπάλληλος)

Απαραίτητη η τέλεια γνώση, γραπτή και προφορική, της γαλλικής και της αγγλικής γλώσσας

Τόπος διορισμού: ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ

Προθεσμία υποβολής αιτήσεων υποψηφιότητας: 18 Οκτωβρίου 1999

Ημερομηνία αναλήψεως καθηκόντων: Δευτέρα, 1η Νοεμβρίου 1999».

- 4 Κατόπιν αυτής της δημοσιεύσεως, ο προσφεύγων-ενάγων (στο εξής: προσφεύγων), ο οποίος ήταν υπάλληλος της Γενικής Διευθύνσεως Πληροφοριών και Δημοσίων Σχέσεων του Κοινοβουλίου, με βαθμό ΛΑ 5, κλιμάκιο 3, υπέβαλε αίτηση υποψηφιότητας για τη θέση αυτή και κλήθηκε σε συνέντευξη με την ομάδα ΕΔΔ, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 3 Νοεμβρίου 1999.
- 5 Με την από 12 Νοεμβρίου 1999 επιστολή, ο πρόεδρος της ομάδας ΕΔΔ γνωστοποίησε στον Γενικό Γραμματέα του Κοινοβουλίου την απόφαση του γραφείου της ομάδας να διορίσει τον προσφεύγοντα στη θέση του γενικού γραμματέα και του ξήτησε να εγκρίνει την απόσπαση του προσφεύγοντος στην εν λόγω πολιτική ομάδα.
- 6 Στις 22 Νοεμβρίου 1999 ο προσφεύγων ανέλαβε εργασία στην πολιτική ομάδα.
- 7 Με απόφαση της 11ης Ιανουαρίου 2000 ο Γενικός Γραμματέας του Κοινοβουλίου επιβεβαίωσε ότι, βάσει του άρθρου 37, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α', του ΚΥΚ, ο προσφεύγων αποσπάστηκε προς το συμφέρον της υπηρεσίας στην ομάδα ΕΔΔ, με τον βαθμό Α 2, κλιμάκιο 1, για περίοδο ενός έτους, αρχόμενη στις 22 Νοεμβρίου 1999 και λήγουσα στις 30 Νοεμβρίου 2000. Επικυρωμένο αντίγραφο του πρωτοτύπου αυτής της αποφάσεως απεστάλη στον προσφεύγοντα στις 17 Ιανουαρίου 2000.
- 8 Στις 18 Μαΐου 2000, ο πρόεδρος της ομάδας ΕΔΔ ενημέρωσε, για πρώτη φορά, τον προσφεύγοντα ότι, κατά τη διάρκεια συνόδου των μελών του γραφείου της ομάδας, η οποία είχε πραγματοποιηθεί λίγες ώρες νωρίτερα, ορισμένες επί μέρους ομάδες είχαν εκφράσει την απώλεια της εμπιστοσύνης τους στο πρόσωπο του προσφεύγοντος και ότι, κατά συνέπεια, αποφασίστηκε να μην παραταθεί η απόσπασή του στην ομάδα ΕΔΔ μετά τις 30 Νοεμβρίου 2000.

- 9 Στις 24 Μαΐου 2000, κατά τη διάρκεια μιας δεύτερης συνομιλίας με τον προσφεύγοντα, ο πρόεδρος της ομάδας ΕΔΔ επιβεβαίωσε ότι η πολιτική ομάδα δεν επιθυμούσε τη συνέχιση της συνεργασίας τους. Την ίδια ημέρα ο προσφεύγων ενημέρωσε τον Πρόεδρο ότι σκόπευε να απουσιάσει για τέσσερις εβδομάδες προκειμένου να σκεφθεί επί ορισμένων ζητημάτων, πράγμα που αποδέχθηκε ο πρόεδρος της ομάδας. Εξάλλου, συμβούλευθηκε τον θεράποντα iατρό του ο οποίος βεβαίωσε ανικανότητα προς εργασία λόγω ασθενείας.
- 10 Από τις 24 Μαΐου 2000 ο προφεύγων δεν εμφανίστηκε πλέον στην εργασία του, λόγω της ασθενείας του.
- 11 Στις 23 Ιουνίου 2000 ο προφεύγων υπέβαλε ένσταση βάσει του άρθρου 90 του KYK προς τον Γενικό Γραμματέα του Κοινοβουλίου για βλαπτικές προς αυτόν πράξεις στο πλαίσιο της ασκήσεως των καθηκόντων του στην ομάδα ΕΔΔ. Κατά τον προσφεύγοντα, οι πράξεις αυτές συνίσταντο, αφενός, στο ότι παρεμποδίστηκε η πρόσβασή του στους λογαριασμούς της ομάδας ΕΔΔ, ενώ η πρόσβαση αυτή αποτελεί φυσιολογικά μέρος των καθηκόντων του γενικού γραμματέα μιας πολιτικής ομάδας και, αφετέρου, στο ότι του δόθηκαν αντιφατικές οδηγίες μέσα σε ένα κλίμα ηθικής παρενόχλησης. Ο προσφεύγων ζητούσε να ληφθεί μια απόφαση προκειμένου να τεθεί τέρμα στις πράξεις αυτές και να αποκατασταθούν οι αρνητικές τους συνέπειες. Σημείωνε, πάντως, ότι δεν είχε την πρόθεση να παραιτηθεί από τη θέση του γενικού γραμματέα της ομάδας ΕΔΔ.
- 12 Την ίδια ημέρα ο προσφεύγων απηύθυνε στον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου επίσημη αίτηση εξετάσεως των λογαριασμών της ομάδας ΕΔΔ, διευκρινίζοντας, αφενός, ότι μια τέτοια εξέταση ήταν προς το συμφέρον της ομάδας και εξυπηρετούσε το δημόσιο συμφέρον και, αφετέρου, ότι είχε παρεμποδιστεί η πρόσβασή του στους εν λόγω λογαριασμούς.
- 13 Μόλις πληροφορήθηκε, ιδίως από τον Τύπο, ότι υποβλήθηκε τέτοια αίτηση στο Ελεγκτικό Συνέδριο, ο πρόεδρος της ομάδας ΕΔΔ βεβαίωσε με την από 30 Ιουνίου

2000 επιστολή τον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι μπορούσε ελεύθερα να έχει πρόσβαση στους λογαριασμούς της ομάδας του και ότι η πρωτοβουλία που ανέλαβε σχετικώς ο προσφεύγων οφείλετο, κατά πάσα πιθανότητα, στο γεγονός ότι είχε ενημερωθεί από τις 18 Μαΐου 2000 ότι δεν θα παραταθεί η απόσπασή του στην πολιτική ομάδα.

- 14 Την 1η Ιουλίου 2000 ο προσφεύγων συνέταξε υπόμνημα με το οποίο αναφερόταν λεπτομερώς στην εμπειρία του από την απόσπαση στην ομάδα ΕΔΔ (στο εξής: υπόμνημα της 1ης Ιουλίου 2000). Ο προσφεύγων συμπλήρωσε το υπόμνημα αυτό με συμπληρωματικό υπόμνημα της 2ας Φεβρουαρίου 2001.
- 15 Στις 4 Ιουλίου 2000, κατόπιν αποφάσεως του γραφείου της ομάδας ΕΔΔ (στο εξής: απόφαση της 4ης Ιουλίου 2000), ο πρόεδρος της ομάδας ζήτησε από τον Γενικό Γραμματέα του Κοινοβουλίου να θέσει τέρμα, το συντομότερο δυνατόν, στην απόσπαση του προσφεύγοντος.
- 16 Στις 18 Ιουλίου 2000, ο Γενικός Γραμματέας του Κοινοβουλίου, υπό την ιδιότητά του της αρμόδιας για τους διορισμούς αρχής (στο εξής: ΑΔΑ), αποφάσισε να θέσει τέρμα στην απόσπαση, προς το συμφέρον της υπηρεσίας, του προσφεύγοντος στην ομάδα ΕΔΔ από το βράδυ της 14ης Ιουλίου (άρθρο 1 της αποφάσεως) και να τον επανεντάξει στη θέση του κύριου μεταφραστή στη Γενική Διεύθυνση Πληροφοριών και Δημοσίων Σχέσεων του Κοινοβουλίου με τον βαθμό LA 5, κλιμάκιο 3, από 15ης Ιουλίου 2000, με αρχαιότητα κλιμακίου από 1ης Ιανουαρίου 2000 και τόπο υπηρεσίας τις Βρυξέλλες (άρθρο 2 της αποφάσεως) (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση).
- 17 Η απόφαση αυτή κοινοποιήθηκε στον προσφεύγοντα με έγγραφο της 25ης Ιουλίου 2000.

- 18 Στις 8 Αυγούστου 2000 οι συνήγοροι του προσφεύγοντος ζήτησαν από τον Γενικό Γραμματέα του Κοινοβουλίου να τους κοινοποιήσει τα έγγραφα επί των οποίων στηρίχθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση, ιδίως την επιστολή του Προέδρου της ομάδας ΕΔΔ, της 4ης Ιουλίου 2000, και την πρόταση του γενικού γραμματέα του προσωπικού του Κοινοβουλίου, στην οποία αναφερόταν η προσβαλλόμενη απόφαση.
- 19 Βάσει του άρθρου 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ ο προσφεύγων υπέβαλε στον Γενικό Γραμματέα του Κοινοβουλίου δεύτερη ένσταση, στις 28 Αυγούστου 2000, με την οποία ζητούσε την ανάληση της προσβαλλομένης αποφάσεως και την αποκατάσταση των ζημών που αυτή του προκάλεσε.
- 20 Με δικόγραφο που κατέθεσε στις 8 Σεπτεμβρίου 2000 ο προσφεύγων άσκησε την παρούσα προσφυγή.
- 21 Με χωριστό δικόγραφο που κατέθεσε την ίδια ημέρα στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου, ο προσφεύγων ζήτησε την αναστολή εκτελέσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως.
- 22 Η προφορική διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων πραγματοποιήθηκε στις 14 Σεπτεμβρίου 2000. Στο πλαίσιό της ο Πρόεδρος του Πρωτοδικείου πρότεινε στους διαδίκους φιλική διευθέτηση, η οποία καταχωρίστηκε στα πρακτικά της προφορικής διαδικασίας.
- 23 Με έγγραφο της 28ης Σεπτεμβρίου 2000 το καθού ενημέρωσε το Πρωτοδικείο ότι δεν συμφωνούσε με τη φιλική αυτή διευθέτηση.

- 24 Με έγγραφο της ίδιας ημερομηνίας ο προσφεύγων ενημέρωσε το Πρωτοδικείο για την απόφασή του να παραιτηθεί από την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων.
- 25 Με διάταξή του της 9ης Οκτωβρίου 2000 ο Πρόεδρος του Πρωτοδικείου διέταξε τη διαγραφή της αιτήσεως ασφαλιστικών μέτρων από το πρωτόκολλο του Πρωτοδικείου και επιφυλάχθηκε επί των δικαστικών εξόδων των σχετικών με τη διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων.
- 26 Με την από 27 Οκτωβρίου 2000 επιστολή ο Γενικός Γραμματέας του Κοινοβουλίου ενημέρωσε τον προσφεύγοντα ότι, καθόσον, αφενός, υφίσταται προφανής σχέση μεταξύ της ενστάσεώς του της 23ης Ιουνίου και της ενστάσεώς του της 28ης Αυγούστου 2000 και, αφετέρου, ο προσφεύγων είχε παράσχει χρήσιμες πληροφορίες για την εκτίμηση αυτών των ενστάσεων στο πλαίσιο της ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασίας, θα απαντήσει στις δύο ενστάσεις εντός των προθεσμών που ισχύουν για τη δεύτερη ένσταση, δηλαδή πριν από τις 29 Δεκεμβρίου 2000.
- 27 Με την από την 15 Νοεμβρίου 2000 επιστολή του προς τον Γενικό Γραμματέα του Κοινοβουλίου, ο προσφεύγων διαμαρτυρήθηκε κατά της ενέργειας αυτής και διατύπωσε επικρίσεις κατά της στάσεως του καθού. Ο Γενικός Γραμματέας του Κοινοβουλίου απάντησε στην εν λόγω επιστολή με την από 15 Δεκεμβρίου 2000 επιστολή του επιβεβαιώνοντας ότι οι ενστάσεις του προσφεύγοντος ήταν υπό εξέταση.
- 28 Τέλος, ο Πρόεδρος του Κοινοβουλίου απέρριψε τις δύο ενστάσεις του προσφεύγοντος με απόφαση της 19ης Δεκεμβρίου 2000. Η απόφαση αυτή κοινοποιήθηκε στον προσφεύγοντα με επιστολή της 20ής Δεκεμβρίου 2000.
- 29 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή το Πρωτοδικείο (τρίτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία και υπέβαλε στους διαδίκους διάφορες γραπτές ερωτήσεις. Οι διάδικοι απάντησαν εντός των ταχθεισών προθεσμών.

30 Οι διάδικοι ανέπτυξαν προφορικά τις παρατηρήσεις τους και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά τη συνεδρίαση της 14ης Νοεμβρίου 2001.

Αιτήματα των διαδίκων

31 Ο προσφεύγων ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·
- να κρίνει ότι θεμελιούται εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας·
- να διατάξει το καθού να του καταβάλει αναδρομικώς τις αποδοχές και συντάξεις που του οφείλει από τις 15 Ιουλίου 2000, εντόκως προς 10 % ετησίως, και να του επιδικάσει αποζημίωση, για ηθική βλάβη που του προκάλεσε η προσβαλλόμενη απόφαση, ύψους 250 000 ευρώ·
- να καταδικάσει το καθού στα δικαιστικά έξοδα, τόσο της κύριας διαδικασίας όσο και της διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων.

32 Το καθού ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να απορρίψει την προσφυγή ακυρώσεως ως αβάσιμη·
- να απορρίψει την αγωγή αποζημώσεως ως απαράδεκτη και/ή ως αβάσιμη·
- να αποφανθεί κατά νόμον επί των δικαστικών εξόδων.

33 Σιωπηρώς, το καθού ζητεί να κριθεί απαράδεκτη η προσφυγή ακυρώσεως.

Επί της προσφυγής ακυρώσεως

I — Επί του παραδεκτού

Επιχειρήματα των διαδίκων

34 Το καθού τονίζει ότι, κατά τη νομολογία, ο υπάλληλος δεν έχει έννομο συμφέρον για την ακύρωση αποφάσεως, λόγω παραβιάσεως ουσιωδών τύπων, στην περίπτωση

που η ΑΔΑ δεν διαθέτει κανένα περιθώριο εκτιμήσεως και υποχρεούται να ενεργήσει όπως ενήργησε. Πράγματι, σε μια τέτοια περίπτωση η ακύρωση της αποφάσεως δεν μπορεί παρά να έχει ως αποτέλεσμα την έκδοση νέας αποφάσεως όμοιας με την ακυρωθείσα απόφαση επί της ουσίας (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 29ης Σεπτεμβρίου 1976, 9/76, Morello κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1976, σ. 527, σκέψη 11, και της 6ης Ιουλίου 1983, 117/81, Geist κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, σ. 2191, σκέψη 7: απόφαση του Πρωτοδικείου, της 18ης Δεκεμβρίου 1992, T-43/90, Díaz García κατά Κοινοβουλίου, σ. II-2619, σκέψη 54, και διάταξη του Πρωτοδικείου της 20ής Μαρτίου 2001, T-343/00, Mercade Llodachs κατά Κοινοβουλίου, που δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στη Συλλογή, σκέψεις 33 και 34).

- 35 Το καθού υπογραμμίζει, επίσης, ότι αποτελεί πάγια νομολογία ότι για να μπορεί ένας υπάλληλος ή πρώην υπάλληλος να ασκήσει προσφυγή, δινάμει των άρθρων 90 και 91 του ΚΥΚ, σκοπούσα την ακύρωση αποφάσεως της ΑΔΑ, πρέπει να έχει προσωπικό συμφέρον προς ακύρωση της προσβαλλομένης πράξεως (απόφαση του Πρωτοδικείου, της 13ης Δεκεμβρίου 1990, T-20/89, Moritz κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. II-769, σκέψη 15).
- 36 Από τα επιχειρήματα αυτά προκύπτει ότι, κατά το καθού, ο προσφεύγων δεν έχει συμφέρον από την ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως καθόσον, σε περίπτωση μιας τέτοιας ακυρώσεως, δεν θα μπορούσε παρά να εκδοθεί απόφαση επί της ουσίας όμοια με την ακυρωθείσα απόφαση. Πράγματι, το καθού τονίζει ότι είναι αναμφισβήτητη η αμοιβαία απώλεια εμπιστοσύνης μεταξύ του προσφεύγοντος και της ομάδας ΕΔΔ, καθώς και ότι, όπως ο ίδιος ισχυρίζεται, ο προσφεύγων αδυνατούσε να εκπληρώσει την εργασία του στο πλαίσιο της ομάδας ΕΔΔ. Κατά συνέπεια, η ΑΔΑ δεν είχε άλλη επιλογή από το να εκδώσει απόφαση τερματίζουσα την απόσταση του προσφεύγοντος.

- 37 Κατά το καθού, το συμπέρασμα αυτό επιβάλλεται για τον μείζονα λόγο ότι, όπως έχει αναγνωριστεί με πάγια νομολογία, η αμοιβαία εμπιστοσύνη αποτελεί ουσιώδες στοιχείο της προσλήψεως υπαλλήλων από τις πολιτικές ομάδες (απόφαση του Πρωτοδικείου της 28ης Ιανουαρίου 1992, T-45/90, Speybroeck κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1992, σ. II-33, σκέψεις 94 και 95) και ότι, σε περίπτωση απώλειας της αμοιβαίας αυτής εμπιστοσύνης, η πολιτική ομάδα μπορεί να αποφασίσει τη μονο-

μερή καταγγελία της συμβάσεως απασχολήσεως (αποφάσεις του Δικαστηρίου, της 18ης Οκτωβρίου 1977, 25/68, Schertzer κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή τόμος 1977, σ. 529, και του Πρωτοδικείου, της 14ης Ιουλίου 1997, T-123/95, Β κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή Υπ. Υπ., σ. I-A-245 και II-697, σκέψη 73). Το στοιχείο αυτό καθώς και η υποχρέωση αμεροληφίας που υπέχει ο Γενικός Γραμματέας του Κοινοβουλίου, δυνάμει του άρθρου 182 του εσωτερικού κανονισμού του Κοινοβουλίου, συνεπάγονται ότι ο Γενικός Γραμματέας δεν μπορεί, σε καμία περίπτωση, να υποκαταστήσει με τη δική του εκτίμηση την εκτίμηση της πολιτικής ομάδας ως προς την ύπαρξη ή μη αιμοβαίας σχέσεως εμπιστοσύνης μεταξύ του αποσπασμένου υπαλλήλου και της εν λόγω πολιτικής ομάδας.

- 38 Ο προσφεύγων αμφισβήτει το λυσιτελές της νομολογίας που επικαλέστηκε το καθού προκειμένου να θεμελιώσει το προβαλλόμενο απαράδεκτο της προσφυγής ακυρώσεως.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 39 Στο πλαίσιο της ανωτέρω επιχειρηματολογίας, το καθού επικαλέστηκε, αφενός, τη νομολογία κατά την οποία η άσκηση προσφυγής βάσει των άρθρων 90 και 91 του ΚΥΚ προϋποθέτει ότι ο προσφεύγων έχει προσωπικό συμφέρον από την ακύρωση της προσβαλλομένης πράξεως και, αφετέρου, τη νομολογία κατά την οποία ο υπάλληλος δεν έχει κανένα έννομο συμφέρον από την ακύρωση αποφάσεως λόγω τυπικής πλημμέλειας στην περίπτωση που η διοίκηση δεν διαθέτει κανένα περιθώριο εκτιμήσεως και υποχρεούται να ενεργήσει όπως ενήργησε (αποφάσεις Morello κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 34, σκέψη 11· Geist κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 34, σκέψη 7· και Díaz García κατά Κοινοβουλίου, προαναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 34, σκέψη 54).
- 40 Επιβάλλεται να τονιστεί ότι η νομολογία κατά την οποία ο υπάλληλος δεν έχει συμφέρον να ξητήσει την ακύρωση αποφάσεως λόγω τυπικής πλημμέλειας στην περίπτωση που η ΑΔΑ δεν διαθέτει περιθώριο εκτιμήσεως δεν είναι λυσιτελής για την εκτίμηση του παραδεκτού μιας προσφυγής ακυρώσεως. Πράγματι, η νομολογία αυτή αφορά την επί της ουσίας εξέταση των σχετικών με τους τύπους λόγων που προβιβάλλει ο προσφεύγων προς στήριξη μιας τέτοιας προσφυγής.

- 41 Συνεπώς, προκειμένου να εκτιμηθεί το παραδεκτό της παρούσας προσφυγής, πρέπει αποκλειστικώς να εξετασθεί αν ο προσφεύγων έχει προσωπικό συμφέρον από την ακύρωση της προσβαλλομένης πράξεως (βλ., σχετικώς, τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 30ής Μαΐου 1984, 111/83, Picciolo κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1984, σ. 2323, σκέψη 29, και του Πρωτοδικείου της 28ης Φεβρουαρίου 1992, T-51/90, Moretti κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. II-487, σκέψη 22). Το συμφέρον δε αυτό εκτιμάται κατά τον χρόνο ασκήσεως της προσφυγής (απόφαση του Πρωτοδικείου της 18ης Ιουνίου 1992, T-49/91, Turner κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. II-1855, σκέψη 24).
- 42 Στην προκειμένη περίπτωση είναι προφανές ότι κατά τον χρόνο ασκήσεως της παρούσας προσφυγής, στις 8 Σεπτεμβρίου 2000, ο προσφεύγων είχε προσωπικό συμφέρον να ζητήσει την ακύρωση της προσβαλλομένης πράξεως, η οποία συνιστά πράξη βλαπτική γι' αυτόν. Πράγματι, καίτοι εναπόκειται στο όργανο του οποίου την πράξη ακύρωσε το Πρωτοδικείο να λάβει τα αναγκαία μέτρα για την εκτέλεση της αποφάσεως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι τυχόν ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως θα έχει, τουλάχιστον, ως αποτέλεσμα ότι η τελική ημερομηνία αποσπάσεως προς το συμφέρον της υπηρεσίας του προσφεύγοντος στην ομάδα ΕΔΔ και τα διάφορα πλεονεκτήματα που απορρέουν από τη θέση αυτή δεν θα είναι η 14η Ιουλίου 2000, αλλά η 30ή Νοεμβρίου 2000, δηλαδή η αρχικώς προβλεφθείσα για τον τερματισμό της αποσπάσεως του προσφεύγοντος ημερομηνία.
- 43 Συνεπώς, ο λόγος απαραδέκτου ο σχετικός με την έλλειψη προσωπικού συμφέροντος από την ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως πρέπει να απορριφθεί.

II — *Επί της ουσίας*

Προκαταρκτική παρατήρηση

- 44 Το Πρωτοδικείο φρονεί ότι, καθόσον ο σχετικός με την παράβαση του άρθρου 38 του ΚΥΚ λόγος αφορά την αρμοδιότητα της ΑΔΑ να εκδώσει την προσβαλλόμενη απόφαση, επιβάλλεται να εξετασθεί πρώτα ο λόγος αυτός.

Επί του λόγου που αναφέρεται στην παράβαση του άρθρου 38 του KYK

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 45 Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι το άρθρο 38 του KYK δεν προβλέπει τη δυνατότητα της ΑΔΑ να τερματίσει την απόσπαση προς το συμφέρον της υπηρεσίας πριν από τη συμπλήρωση της αρχικώς προβλεφθείσας περιόδου. Υποστηρίζει, κατά συνέπεια, ότι το καθού παρέβη τη διάταξη αυτή εκδίδοντας την προσβαλλόμενη απόφαση.
- 46 Το καθού υποστηρίζει ότι το άρθρο 38, στοιχείο β', του KYK, κατά το οποίο η ΑΔΑ καθορίζει τη διάρκεια της αποσπάσεως προς το συμφέρον της υπηρεσίας, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι η ΑΔΑ έχει, μεταγενέστερα, τη δυνατότητα να τροποποιήσει την αρχικώς προβλεφθείσα διάρκεια της αποσπάσεως.
- 47 Κατά το καθού, η υπ' αυτή την έννοια ερμηνεία του άρθρου 38 είναι αναγκαία προκειμένου να διασφαλιστεί η πρακτική αποτελεσματικότητα αυτής της διατάξεως. Πράγματι, υποστηρίζει ότι καθόσον η απόσπαση αποφασίστηκε προς το συμφέρον της υπηρεσίας, θα ήταν παράλογο να μην έχει τη δυνατότητα η ΑΔΑ, όταν η κατάσταση γίνεται αφόρητη, να τερματίσει πρόωρα την απόσπαση. Υπενθυμίζει, σχετικώς, ότι κατά τη νομολογία, μέτρο που αφορά επανατοποθέτηση υπαλλήλου, προκειμένου να τεθεί τέρμα σε μια υπηρεσιακή κατάσταση που κατέστη αφόρητη, πρέπει να θεωρηθεί ως μέτρο λαμβανόμενο προς το συμφέρον της υπηρεσίας (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 7ης Μαρτίου 1990, C-116/88 και C-149/88, Ήεση κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-599, σκέψη 22, και του Πρωτοδικείου της 8ης Ιουνίου 1993, T-50/92, Fiorani κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1993, σ. II-555, σκέψη 35).

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 48 Δεν αμφισβητείται ότι τα άρθρα 37 και 38 του KYK δεν προβλέπουν ωριώς τη δυνατότητα της ΑΔΑ να θέτει τέρμα στην απόσπαση προς το συμφέρον της υπηρεσίας πριν από τη λήξη της αρχικώς προβλεφθείσας διάρκειας.
- 49 Εντούτοις, επιβάλλεται να υπογραμμιστεί ότι το άρθρο 38, στοιχείο β', του KYK ορίζει ότι η διάρκεια της αποσπάσεως προς το συμφέρον της υπηρεσίας καθορίζεται από την ΑΔΑ.
- 50 Η διάταξη αυτή πρέπει να ερμηνευθεί λαμβανομένου υπόψη ότι το «συμφέρον της υπηρεσίας» αποτελεί ουσιαστικό στοιχείο της προβλεπόμενης από το άρθρο 37, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α', του KYK αποσπάσεως και ότι, κατά συνέπεια, συνιστά ουσιώδη προϋπόθεση για τη διατήρηση της. Συνεπώς, το άρθρο αυτό πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι, στην περίπτωση που αυτό καθίσταται απαραίτητο προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η απόσπαση θα εξακολουθήσει να είναι σύμφωνη προς το συμφέρον της υπηρεσίας, η ΑΔΑ έχει, ανά πάσα στιγμή, τη δυνατότητα να τροποποιήσει την αρχικώς προβλεφθείσα διάρκεια της αποσπάσεως και, κατά συνέπεια, να τερματίσει την απόσπαση πριν από τη συμπλήρωση αυτής της διάρκειας.
- 51 Όπως ορθώς υπογραμμίζει το καθούν, η ερμηνεία αυτή είναι αναγκαία προκειμένου να διασφαλιστεί η πρακτική αποτελεσματικότητα αυτής της διατάξεως. Πράγματι, στην περίπτωση που η απόσπαση καθίσταται ασυμβίβαστη με το συμφέρον της υπηρεσίας, ιδίως λόγω απώλειας της αμοιβαίας σχέσεως εμπιστοσύνης μεταξύ του αποσπασθέντος υπαλλήλου και της υπηρεσίας ή του προσώπου στην οποία αυτός έχει αποσπασθεί, η έλλειψη δυνατότητας της ΑΔΑ να τερματίσει την απόσπαση πριν από τη συμπλήρωση της αρχικώς προβλεφθείσας διάρκειας θα ήταν επιζήμια για την αποτελεσματικότητα αυτής της υπηρεσίας ή αυτού του προσώπου και, γενικότερα, για την κοινοτική διοίκηση.

- 52 Το Πρωτοδικείο φρονεί, εξάλλου, ότι στην προκειμένη υπόθεση η ΑΔΑ ορθώς έκρινε ότι μπορούσε να κάνει χρήση αυτής της αρμοδιότητας προκειμένου να τερματίσει την απόσπαση του προσφεύγοντος στην ομάδα ΕΔΔ, καθόσον της υποβλήθηκε επίσημο αίτημα του προέδρου της ομάδας, ο οποίος ζητούσε να τερματισθεί η απόσπαση του προσφεύγοντος το συντομότερο δυνατόν. Πράγματι, από αυτό καθαυτό το αίτημα μπορεί να συναχθεί ότι η απόσπαση δεν ήταν πλέον προς το συμφέρον της υπηρεσίας. Το συμπέρασμα αυτό επιβάλλεται για τον μείζονα λόγο ότι, όπως υπογράμμισε το καθού με τις απαντήσεις του στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου, πριν ακόμα περιέλθει σ' αυτήν το επίσημο αίτημα του Προέδρου της ομάδας, η ΑΔΑ ήταν ήδη ενήμερη των εντάσεων που συνόδευσαν την απόσπαση του προσφεύγοντος.
- 53 Βάσει των ανωτέρω, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι το καθού δεν παρέβη το άρθρο 38 του ΚΥΚ με την έκδοση της προσβαλλομένης πράξεως προκειμένου να διασφαλίσει το συμφέρον της υπηρεσίας. Κατά συνέπεια, ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του λόγου που αφορά την παραβίαση της αρχής του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 54 Τα επιχειρήματα των διαδίκων αφορούν, κατ' αρχάς, την ύπαρξη υποχρεώσεως της ΑΔΑ να ακούσει την άποψη του προσφεύγοντος πριν από την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως, δεύτερον, την τήρηση αυτής της υποχρεώσεως στην προκειμένη υπόθεση, και, τέλος, την ειδική συνέπεια που θα μπορούσε να έχει μια τέτοια υποχρέωση επί της προσβαλλομένης αποφάσεως στην προκειμένη υπόθεση.

- Επί της υπάρξεως υποχρεώσεως της ΑΔΑ να ακούσει τον προσφεύγοντα πριν από την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως
- 55 Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι, εν προκειμένω, η ΑΔΑ είχε υποχρέωση να τον ακούσει πριν εκδώσει την προσβαλλόμενη απόφαση.
- 56 Το καθού αμφισβητεί την ύπαρξη μιας τέτοιας υποχρεώσεως στην προκειμένη υπόθεση.
- 57 Υποστηρίζει ότι, κατά πάγια νομολογία, ελλείψει ρητής διατάξεως του KYK που να προβλέπει διαδικασία εκατέρωθεν ακροάσεως, στο πλαίσιο της οποίας πρέπει η διοίκηση να ακούσει την άποψη του υπαλλήλου πριν από τη λήψη μέτρου που τον αφορά, δεν υφίσταται, κατ' αρχήν, τέτοια υποχρέωση της διοικήσεως, έτσι ώστε οι διασφαλίσεις που προβλέπει το άρθρο 90 του KYK πρέπει να θεωρηθεί ότι αποτελούν επαρκή προστασία των εννόμων συμφερόντων του υπαλλήλου (απόφαση του Δικαστηρίου, της 29ης Οκτωβρίου 1981, 125/80, Αριng κατά Επιτροπής, Συλλογή 1981, σ. 2539, σκέψη 17, και αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 6ης Ιουλίου 1995, Τ-36/93, Ojha κατά Επιτροπής, Συλλογή Υ.Π.Υ. 1995, σ. I-A-161 και II-497, σκέψη 82, Fiorani κατά Κοινοβουλίου, προαναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 47, σκέψη 36, και Β κατά Κοινοβουλίου, προαναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 37, σκέψη 38). Τονίζει, πράγματι, ότι ο υπάλληλος ο οποίος επιθυμεί να προασπίσει τα συμφέροντά του έναντι βλαπτικής γι' αυτόν πράξεως έχει τη δυνατότητα να υποβάλει, μεταγενεστέρως, ένσταση κατά της αποφάσεως αυτής, η δε ΑΔΑ είναι υποχρεωμένη να απαντήσει με αιτιολογημένη απόφαση επί της ενστάσεως αυτής.
- 58 Κατά το καθού, εξαίρεση από τον κανόνα αυτό συνιστά ρητή διάταξη του KYK η οποία επιβάλλει στο οικείο όργανο την υποχρέωση να διαβουλευθεί με τον υπάλληλο πριν από τη λήψη αποφάσεως που τον αφορά. Όμως, ο KYK δεν περιλαμβάνει διάταξη που να προβλέπει την προηγούμενη διαβούλευση με τον υπάλληλο πριν από τη λήψη αποφάσεως τερματίζουσας την προς το συμφέρον της υπηρεσίας απόσπασή του πριν από τη συμπλήρωση της αρχικώς προβλεφθείσας διάρκειας.

- 59 Το καθού τονίζει, εξάλλου, ότι το άρθρο 38, στοιχείο α', του KYK ορητώς προβλέπει την υποχρέωση της ΑΔΑ να ακούσει τον υπάλληλο πριν αποφασίσει την προς το συμφέρον της υπηρεσίας απόσπασή του, ενώ το άρθρο 38, στοιχείο β', ουδεμία τέτοια υποχρέωση προβλέπει όσον αφορά την απόφαση της ΑΔΑ την καθορίζουσα τη διάρκεια της προς το συμφέρον της υπηρεσίας αποσπάσεως. Συνεπώς, κατά την άποψη του καθού, ο νομοθέτης δεν είχε την πρόθεση να επιβάλει μια τέτοια υποχρέωση στην ΑΔΑ, στην περίπτωση που αυτή αποφασίσει να τερματίσει την απόσπαση σε μια περίπτωση όπως η εν προκειμένω.
- 60 Το καθού αμφισβήτει, εξάλλου, την εκ μέρους του προσφεύγοντος επίκληση της αποφάσεως του Δικαστηρίου της 11ης Μαΐου 1978, 34/77, Oslizlok κατά Επιτροπής (Συλλογή τόμος 1978, σ. 349, σκέψη 30).
- 61 Υπογραμμίζει, πράγματι, ότι η απόφαση αυτή δεν θέτει γενικό κανόνα αλλά ότι αφορά αποκλειστικώς μια εντελώς ιδιαίτερη περίπτωση, την περίπτωση δηλαδή κατά την οποία, σύμφωνα με το άρθρο 50 του KYK, η διοίκηση προβαίνει στην απομάκρυνση από τη θέση προς το συμφέρον της υπηρεσίας.
- 62 Κατά συνέπεια, το καθού καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η τροποποίηση της διάρκειας της αποσπάσεως δεν πρέπει υποχρεωτικώς να γίνεται κατόπιν διαβουλεύσεως με τον ενδιαφερόμενο, δεδομένου ότι η προ της ασκήσεως προσφυγής διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 90 του KYK προστατεύει επαρκώς τα έννομα συμφέροντα του υπαλλήλου.
- Επί της προηγουμένης διαβουλεύσεως με τον προσφεύγοντα στην παρούσα υπόθεση
- 63 Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η ΑΔΑ παρέβη την υποχρέωση να τον ακούσει πριν από την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως, δεδομένου ότι η απόφαση αυτή εκδόθηκε και κοινοποιήθηκε σ' αυτόν χωρίς να του δοθεί η δυνατότητα, προηγουμένως, να διατυπώσει λυσιτελώς την άποψή του επ' αυτής και επί των εγγράφων επί των οποίων στηρίζεται.

- 64 Το καθού αμφισβήτει αυτόν τον ισχυρισμό.
- 65 Δέχεται, καίτοι αμφισβήτει ότι θα είχε την υποχρέωση να ακούσει τον προσφεύγοντα πριν από την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι η ΑΔΑ δεν κάλεσε επισήμως τον προσφεύγοντα να διατυπώσει την άποψή του πριν από την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως.
- 66 Πάντως, θεωρεί ότι υπήρξε επαρκής ο σεβασμός των δικαιωμάτων άμυνας του προσφεύγοντος στην προκειμένη περίπτωση, καθόσον ο προσφεύγων είχε την ευκαιρία να διατυπώσει την άποψή του κατά τις συζητήσεις που είχε με τον πρόεδρο της πολιτικής ομάδας κατά τη διάρκεια του μηνός Μαΐου 2000.
- 67 Εξάλλου, κατά την προφορική διαδικασία, το καθού ανέφερε ότι η ΑΔΑ είχε την ευκαιρία να λάβει γνώση της απόψεως του προσφεύγοντος πριν από την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως καθόσον, με την ένστασή του της 23ης Ιουνίου 2000, ο προσφεύγων ενημέρωσε την ΑΔΑ ότι, αφενός, του είχαν δοθεί αντιφατικές οδηγίες και ότι υπήρξε θύμα ηθικής παρενόχλησης και, αφετέρου, ότι του είχε καταστεί αδύνατον να εκτελέσει τα καθήκοντά του στην ομάδα, αλλά ότι, πάντως, δεν είχε την πρόθεση να παραιτηθεί από τη θέση του.
- Επί της ειδικής επιπτώσεως μας προηγούμενης διαβουλεύσεως με τον προσφεύγοντα
- 68 Ο προσφεύγων θεωρεί ότι, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει το καθού, έχει παραβιαστεί η αρχή του σεβασμού των δικαιωμάτων του αμυνομένου, εφόσον δεν ακούστηκε λυσιτελώς η άποψη του ενδιαφερομένου πριν από την έκδοση της βλαπτικής γι' αυτόν αποφάσεως. Κατά την άποψη του προσφεύγοντος, παρέλκει ως εκ τούτου η αναζήτηση των τυχόν επιπτώσεων που θα είχε μια τέτοια προηγούμενη διαβούλευση επί της προσβαλλομένης αποφάσεως.

- 69 Ο προσφεύγων παρατηρεί, πάντως, ότι αν του είχε δοθεί η ευκαιρία να διατυπώσει την άποψή του πριν από την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως, η προηγούμενη αυτή διαβούλευση θα είχε ειδική επίπτωση επί της αποφάσεως αυτής.
- 70 Το καθού υποστηρίζει ότι, ακόμα και αν το Πρωτοδικείο κρίνει ότι δεν τηρήθηκε στην προκειμένη περίπτωση η προβαλλόμενη υποχρέωση ακροάσεως του προσφεύγοντος πριν από την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως, η πλημμέλεια αυτή δεν συνιστά παραβίαση της αρχής του σεβασμού των δικαιωμάτων του αμυνομένου, παρά μόνον αν θα μπορούσε να έχει ειδική επίπτωση επί της προσβαλλομένης αποφάσεως (απόφαση του Πρωτοδικείου της 10ης Ιουλίου 1997, Τ-36/96, Gaspari κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή Υπ. Υπ. 1997, σ. I-A-201 και II-595, σκέψη 34, και απόφαση Β κατά Κοινοβουλίου, προαναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 37, σκέψη 40). Κατά το καθού, είναι προφανές ότι τυχόν προηγούμενη διαβούλευση με τον προσφεύγοντα δεν θα μπορούσε να έχει τέτοια επίπτωση, καθόσον, στην προκειμένη περίπτωση, η ΑΔΑ δεν είχε άλλη επιλογή από το να εκδώσει την προσβαλλόμενη απόφαση.
- 71 Το καθού τονίζει, σχετικώς, πρώτον, ότι η ΑΔΑ δεν είχε να εκτιμήσει η ίδια αντικειμενικώς καθορισθέντα πραγματικά περιστατικά, αλλά να λάβει υπόψη της μια καθαρώς υποκειμενική άποψη που διατύπωσε η ομάδα ΕΔΔ, ότι δηλαδή, κατά την εκτίμηση της ομάδας, δεν υφίστατο πλέον αμοιβαία εμπιστοσύνη (απόφαση Β κατά Κοινοβουλίου, προαναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 37, σκέψη 73).
- 72 Δεύτερον, το καθού παρατηρεί ότι, όπως ιδίως προκύπτει από τις απόπειρες της πολιτικής ομάδας πριν από τις 4 Ιουλίου 2000 να διευθετηθεί φιλικά η υπόθεση αυτή, από τις αντιδράσεις του προσφεύγοντος στις απόπειρες αυτές, καθώς και από το υπόμνημα της 1ης Ιουλίου 2000 το οποίο συνέταξε ο προσφεύγων, κατά τον χρόνο που η πολιτική ομάδα ζήτησε από τον Γενικό Γραμματέα να θέσει τέρμα στην προς το συμφέρον της υπηρεσίας απόσπαση του προσφεύγοντος, είχε καταστεί σαφές ότι είχαν οριστικώς και αναπανορθώτως πληγεί οι σχέσεις αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ της ομάδας ΕΔΔ και του προσφεύγοντος.

- 73 Τρίτον, το καθού υπογραμμίζει ότι οι συνέπειες μας αποφάσεως περί τερματισμού μας προς το συμφέρον της υπηρεσίας αποσπάσεως καθορίζονται σαφώς από το άρθρο 38, στοιχείο ζ', του ΚΥΚ, το οποίο ορίζει ότι «κατά τη λήξη της αποσπάσεως, ο υπάλληλος επανέρχεται αμέσως στη θέση που κατείχε προηγουμένως». Συνεπώς, κατά την άποψη του καθού, η ΑΔΑ δεν είχε κανένα περιθώριο εκτιμήσεως ως προς την επανένταξη του προσφεύγοντος στη Γενική Γραμματεία.
- 74 Τέταρτον, το καθού αμφισβητεί το σύνολο των επιχειρημάτων που προέβαλε ο προσφεύγων προκειμένου να αποδείξει ότι τυχόν προηγούμενη διαβούλευση μαζί του θα είχε επίπτωση επί της αποφάσεως της ΑΔΑ. Τονίζει, πράγματι, ότι η ακρίβεια των στοιχείων των περιεχομένων στα πρακτικά της συνεδριάσεως του γραφείου της ομάδας ΕΔΔ, της 4ης Ιουλίου 2000, δεν μπορεί να αμφισβητηθεί, δεδομένου ότι είναι βέβαιο ότι το γραφείο της ομάδας αποφάνθηκε ομοφώνως υπέρ του πρόωρου τερματισμού της αποσπάσεως του προσφεύγοντος και δεδομένου ότι η παρουσία υπαλλήλων της ομάδας ήταν σύμφωνη προς την ακολουθούμενη πρακτική και τον κανονισμό της ομάδας. Το καθού αποκρούει, επίσης, το επιχείρημα του προσφεύγοντος κατά το οποίο, ελλείψει προβλέψεως του καταστατικού της ομάδας, η διαδικασία αποπομπής του γενικού γραμματέα πρέπει να είναι η ίδια με τη διαδικασία προσλήψεώς του, ότι δηλαδή προς τούτο απαιτείται η έγκριση της ομάδας και όχι του γραφείου. Τονίζει, πράγματι, ότι στο άρθρο 7 του εν λόγω κανονισμού γίνεται λόγος για «επιλογή του Γενικού Γραμματέα», έτσι ώστε, ελλείψει ρητής ρυθμίσεως, να εναπόκειται στο γραφείο της ομάδας η απόφαση αποπομπής του γενικού γραμματέα.
- 75 Τέλος, το καθού υποστηρίζει ότι, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει ο προσφεύγων, δεν εναπόκειται στην ΑΔΑ να εξασφαλίζει την τήρηση των εσωτερικών κανόνων της ομάδας ΕΔΔ. Κατά το καθού, πράγματι, σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να ξητηθεί από τον Γενικό Γραμματέα του Κοινοβουλίου να μεριμνήσει για την εφαρμογή των εσωτερικών κανόνων της κάθε πολιτικής ομάδας, χωρίς τούτο να προσκρούει στην υποχρέωση αμεροληψίας και ουδετερότητας που υπέχει. Παρατηρεί, επίσης, ότι οι βουλευτές είναι οι μόνοι αρμόδιοι να καθορίζουν την εσωτερική οργάνωση των πολιτικών ομάδων στις οποίες μετέχουν.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

— Προκαταρκτική παρατήρηση

76 Υπενθυμίζεται ότι, στη σκέψη 40 της παρούσας αποφάσεως, διαπιστώθηκε ότι η πάγια νομολογία που επικαλέστηκε το καθού, κατά την οποία δεν αναγνωρίζεται σε υπάλληλο έννομο συμφέρον για την ακύρωση αποφάσεως λόγω τυπικής πλημμέλειας στην περίπτωση που η διοίκηση δεν διαθέτει κανένα περιθώριο εκτιμήσεως και υποχρεούται να ενεργήσει όπως ενήργησε (βλ. αποφάσεις Morello κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 34, σκέψη 11, Geist κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 34, σκέψη 7, και Díaz García κατά Κοινοβουλίου, προαναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 34, σκέψη 54), δεν είναι λυσιτελής για την εκτίμηση του παραδεκτού της παρούσας προσφυγής, καθόσον αφορά την εξέταση της ουσίας της υποθέσεως.

77 Προκειμένου, όμως, για την επί της ουσίας εξέταση, στην παρούσα υπόθεση, ενός λόγου που αντλείται από την παραβίαση ουσιώδους τύπου, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι επιβάλλεται, κατ' αρχάς, να εξεταστεί κατά πόσον αυτή η νομολογία έχει εφαρμογή επί της προκειμένης υποθέσεως. Πράγματι, αν προκύπτει ότι, όπως υποστηρίζει το καθού, η ΑΔΑ δεν είχε περιθώριο εκτιμήσεως και ήταν υποχρεωμένη να ενεργήσει όπως ενήργησε, ο λόγος αυτός είναι, εν πάσῃ περιπτώσει, ατελέσφιδος, έτσι ώστε να παρέλκει η εξέταση των λοιπών επιχειρημάτων που προέβαλαν οι διάδικοι στο πλαίσιο του λόγου αυτού.

— Επί της υπάρξεως εν προκειμένῳ δεσμίας αρμοδιότητας

78 Όπως υπογραμμίστηκε ανωτέρω, στη σκέψη 50, το άρθρο 38, στοιχείο β', του ΚΥΚ πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι, αν είναι απαραίτητο προκειμένου να

διασφαλιστεί ότι η απόσπαση εξακολουθεί να είναι προς το συμφέρον της υπηρεσίας, η ΑΔΑ έχει, ανά πάσα στιγμή, τη δυνατότητα να τροποποιήσει την αρχικώς προβλεφθείσα διάρκεια της αποσπάσεως και, κατά συνέπεια, να την τερματίσει πριν από την ολοκλήρωσή της. Ειδικότερα, η ΑΔΑ διαθέτει μια τέτοια δυνατότητα όταν διαπιστώνει ότι έχουν εκλείψει οι σχέσεις αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ του αποσπασθέντος υπαλλήλου και της υπηρεσίας ή του προσώπου στην οποία αυτός αποσπάστηκε.

- 79 Στις γραπτές του παρατηρήσεις το καθούν υποστήριξε ότι, όταν, όπως εν προκειμένω, η ΑΔΑ εξετάζει αίτημα πολιτικής ομάδας να χρησιμοποιήσει την αρμοδιότητά της αυτή, λόγω αιτώλειας της σχέσεως αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ της ομάδας και του αποσπασθέντος υπαλλήλου, η ΑΔΑ δεν διαθέτει κανένα περιθώριο εκτιμήσεως και είναι υποχρεωμένη να θέσει τέρμα στην απόσπαση το συντομότερο δυνατόν.
- 80 Επιβάλλεται σχετικώς να τονιστεί, γενικώς, ότι η διατύπωση ενός τέτοιου αιτήματος εκ μέρους της υπηρεσίας ή του φυσικού προσώπου όπου έχει αποσπαστεί ο υπάλληλος συνιστά καθοριστικό στοιχείο για την εκ μέρους της ΑΔΑ άσκηση της αρμοδιότητας που διαπιστώθηκε ανωτέρω στη σκέψη 50.
- 81 Εντούτοις, το Πρωτοδικείο τονίζει ότι ο καθοριστικός χαρακτήρας του αιτήματος τερματισμού, προς το συμφέρον της υπηρεσίας, της αποσπάσεως ενός υπαλλήλου, προβαλλομένου από την υπηρεσία ή από το φυσικό πρόσωπο όπου αυτός έχει αποσπαστεί, δεν σημαίνει ότι η ΑΔΑ δεν διαθέτει σχετικώς κανένα περιθώριο εκτιμήσεως και ότι είναι υποχρεωμένη να ικανοποιήσει αυτό το αίτημα. Πράγματι, επιβάλλεται να τονιστεί ότι, όταν της υποβάλλεται ένα τέτοιο αίτημα, η ΑΔΑ είναι, εν πάσῃ περιπτώσει, υποχρεωμένη να εξετάσει, κατά τρόπο αμερόληπτο και αντικειμενικό, αφενός, αν το αίτημα που της υποβλήθηκε συνιστά, πέραν πάσης αμφιβολίας, την έγκυρη βούληση της υπηρεσίας ή του φυσικού προσώπου όπου έχει αποσπασθεί ο υπάλληλος και, αφετέρου, αν ίσως το αίτημα αυτό στηρίζεται επί λόγω προφανώς παρανόμων. Πράγματι, αποκλείεται να θέσει τέρμα η ΑΔΑ σε μια απόσπαση αν δεν συντρέχουν οι ελάχιστες αυτές προϋποθέσεις.

- 82 Το συμπέρασμα αυτό δεν επηρεάζεται από το γεγονός ότι, στην προκειμένη υπόθεση, το αίτημα προέρχεται από πολιτική ομάδα και σκοπεί στον τερματισμό της αποσπάσεως ενός υπαλλήλου στη θέση του γενικού γραμματέα αυτής της ομάδας. Είναι αληθές ότι, όπως προκύπτει από τη νομολογία, τα καθήκοντα του γενικού γραμματέα μιας πολιτικής ομάδας συνιστούν καθήκοντα με όλως ιδιαίτερα χαρακτηριστικά (βλ., σχετικώς, απόφαση Schertzer κατά Κοινοβουλίου, προαναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 37, σκέψη 45) και ότι η αμοιβαία εμπιστοσύνη αποτελεί ουσιώδες στοιχείο της αποσπάσεως ενός υπαλλήλου σε μια πολιτική ομάδα (βλ., όσον αφορά την πρόσβληψη υπαλλήλου από πολιτική ομάδα, τις αποφάσεις Speyrouck κατά Κοινοβουλίου, προαναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 37, σκέψεις 94 και 95, και Β κατά Κοινοβουλίου, προαναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 37, σκέψεις 72 και 73). Εντούτοις, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι τα στοιχεία αυτά δεν δικαιολογούν τον εκ μέρους της ΑΔΑ τερματισμό της προς το συμφέρον της υπηρεσίας αποσπάσεως υπαλλήλου σε θέση γενικού γραμματέα πολιτικής ομάδας, χωρίς να εξετασθεί αν συντρέχουν εν προκειμένω οι ελάχιστες προϋποθέσεις που διατυπώθηκαν ανωτέρω στη σκέψη 81.
- 83 Ενόψει των ανωτέρω, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι η νομολογία κατά την οποία ο προσφεύγων δεν έχει έννομο συμφέρον από την ακύρωση αποφάσεως λόγω τυπικής πλημμέλειας στην περίπτωση που η διοίκηση δεν διαθέτει κανένα περιθώριο εκτιμήσεως και υποχρεούται να ενεργήσει όπως ενήργησε δεν έχει εν προκειμένω εφαρμογή.
- 84 Υπό το πρίσμα αυτής της διαπιστώσεως πρέπει να εξετασθούν τα άλλα επιχειρήματα που προέβαλαν οι διάδικοι στο πλαίσιο αυτού του λόγου.
- Επί της υποχρεώσεως ακροάσεως του προσφεύγοντος πριν από την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως
- 85 Οι διάδικοι δεν συμφωνούν ως προς το αν η ΑΔΑ είχε εν προκειμένω την υποχρέωση να ακούσει τον προσφεύγοντα πριν από την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως.

- 86 Επιβάλλεται σχετικώς να υπομνησθεί ότι, σύμφωνα με πάγια νομολογία, ο σεβασμός των δικαιωμάτων του αμυνομένου στο πλαίσιο οποιασδήποτε διαδικασίας κινείται κατά τινος και δύναται να καταλήξει στην έκδοση βλαπτικής πράξεως συνιστά θεμελιώδη αρχή του κοινοτικού δικαίου, η οποία πρέπει να εφαρμόζεται έστω και αν η σχετική με την εν λόγω διαδικασία κανονιστική διύθμηση δεν περιλαμβάνει σχετικώς οριτή διάταξη (βλ., σχετικώς, αποφάσεις του Πρωτοδικείου, της 6ης Μαΐου 1997, T-169/95, Quijano κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1997, σ. I-A-91 και II-273, σκέψη 44, και της 15ης Ιουνίου 2000, T-211/98, F κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 2000, σ. I-A-107 και II-471, σκέψη 28).
- 87 Όπως, όμως, υπογραμμίστηκε ανωτέρω στη σκέψη 42, η προσβαλλόμενη απόφαση συνιστά βλαπτική πράξη. Συνεπώς, υπό το πρίσμα της ανωτέρω νομολογίας, η ΑΔΑ είχε την υποχρέωση να ακούσει λυσιτελώς τον προσφεύγοντα πριν από την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως.
- 88 Το συμπέρασμα αυτό επιβάλλεται για τον μείζονα λόγο ότι η αρχή του σεβασμού των δικαιωμάτων του αμυνομένου συνιστά, επίσης, από δικονομικής απόψεως, την έκφραση του καθήκοντος αρωγής που υπέχει η ΑΔΑ έναντι του υπαλλήλου που είναι αποδέκτης της βλαπτικής πράξεως.
- 89 Κανένα από τα επιχειρήματα που προέβαλε σχετικώς το καθού δεν επηρεάζει το συμπέρασμα αυτό.
- 90 Πρώτον, το Πρωτοδικείο τονίζει ότι η έλλειψη οριτής διατάξεως στον KYK που να προβλέπει διαβούλευση με τον αποσπασθέντα προς το συμφέρον της υπηρεσίας υπάλληλο πριν από την έκδοση αποφάσεως περί τερματισμού αυτής της αποσπάσεως προ της συμπληρώσεως της αρχικώς προβλεφθείσας διάρκειας δεν αποκλείει μια τέτοια υποχρέωση της ΑΔΑ στην προκειμένη περίπτωση. Πράγματι, όπως προκύπτει από την παρατεθείσα ανωτέρω στη σκέψη 86 νομολογία, η αρχή του

σεβασμού των δικαιωμάτων του αμυνομένου έχει εφαρμογή ακόμα και όταν η σχετική με την οικεία διαδικασία κανονιστική ρύθμιση δεν περιλαμβάνει ρητή σχετική διάταξη.

- 91 Πρέπει, εξάλλου, να τονιστεί ότι, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει το καθού, η σχετική με τις υπαλληλικές υποθέσεις νομολογία περιλαμβάνει πολλά παραδείγματα διοικητικών αποφάσεων σχετικά με τις οποίες καθιερώθηκε η υποχρέωση προηγούμενης διαβούλευσεως με τον ενδιαφερόμενο, έστω και αν ο KYK δεν προέβλεπε μια τέτοια υποχρέωση. Αυτό συνέβη, μεταξύ άλλων, σχετικά με τις αποφάσεις περί απομακρύνσεως από τη θέση προς το συμφέρον της υπηρεσίας, στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 50 του KYK (αποφάσεις του Δικαστηρίου, της 30ής Ιουνίου 1971, 19/70, Almīni κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 881, σκέψη 11, και του Πρωτοδικείου της 14ης Μαΐου 1996, T-82/95, Gómez de Enterría κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή Υπ.Υπ. 1996, σ. I-A-211 και II-599, σκέψη 27) και αποφάσεις περί αναστολής, στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 88 του KYK (απόφαση F κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 86, σκέψη 28).
- 92 Δεύτερον, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι εσφαλμένως το καθού επικαλείται τις αποφάσεις Ojha κατά Επιτροπής και Arning κατά Επιτροπής, προαναφερθείσες ανωτέρω στη σκέψη 57, Fiorani κατά Κοινοβουλίου, προαναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 47, και B κατά Κοινοβουλίου, προαναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 37.
- 93 Βεβαίως, όπως υποστηρίζει το καθού, το Πρωτοδικείο έκρινε στη σκέψη 82 της αποφάσεως Ojha κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 57, και μερικώς ακυρωθείσα κατόπιν αναιρέσεως με την απόφαση του Δικαστηρίου της 12ης Νοεμβρίου 1996, C-294/95 P, Ojha κατά Επιτροπής (Συλλογή 1996, σ. I-5863), ότι, ελλείψει ρητής διατάξεως του KYK προβλέπουσας διαδικασία εκατέρωθεν ακροάσεως στο πλαίσιο της οποίας πρέπει η διοίκηση να διαβουλεύεται με τον υπάλληλο πριν από τη λήψη μέτρου που τον αφορά, τέτοια υποχρέωση της διοικήσεως δεν υφίσταται, κατ' αρχήν, έτσι ώστε να θεωρούνται επαρκείς οι εγγυήσεις του άρθρου 90 του KYK.

- 94 Εντούτοις, το γεγονός ότι το άρθρο 90 του KYK προβλέπει διαδικασία προ-
ηγούμενης ενστάσεως, δεν αρκεί, αυτό καθεαυτό, προκειμένου να αποκλειστεί η
ύπαρξη υποχρεώσεως της ΑΔΑ να ακούσει τον ενδιαφερόμενο υπάλληλο πριν από
τη λήψη αποφάσεως βλαπτικής γι' αυτόν. Βεβαίως, η διαδικασία της προηγούμενης
ενστάσεως παρέχει στον ενδιαφερόμενο υπάλληλο τη δυνατότητα να προβάλει
ενώπιον της διοικήσεως τα συμφέροντά του. Εντούτοις, επιβάλλεται να τονιστεί ότι η
δυνατότητα αυτή του παρέχεται μετά την έκδοση της επίμαχης αποφάσεως. Η αρχή,
όμως, του σεβασμού των δικαιωμάτων του αμυνομένου απαιτεί επιτακτικώς την
ακρόαση του ενδιαφερομένου πριν από την έκδοση βλαπτικής γι' αυτόν αποφάσεως.
- 95 Εξάλλου, το Πρωτοδικείο φρονεί ότι μόνο σε ειδικές περιπτώσεις στις οποίες απο-
δεικνύεται πρακτικώς αδύνατη ή ασυμβίβαστη με το συμφέρον της υπηρεσίας η
προηγούμενη διαβούλευση με τον ενδιαφερόμενο πριν από την έκδοση της προ-
σβαλλομένης αποφάσεως, οι απαιτήσεις που απορρέουν από την αρχή του σεβα-
σμού των δικαιωμάτων του αμυνομένου μπορούν να ικανοποιηθούν με ακρόασή του
το συντομότερο δυνατόν μετά την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως (από-
φαση F κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 86, σκέψη 34).
Όπως, όμως, αναγνώρισε κατά την προφορική διαδικασία το καθού, τέτοιες ειδικές
περιπτώσεις δεν συντρέχουν εν προκειμένω, καθόσον δεν ήταν πρακτικώς αδύνατη ή
ασυμβίβαστη με το συμφέρον της υπηρεσίας η ακρόαση του προσφεύγοντος πριν
από την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως.
- 96 Επιβάλλεται, επίσης, να τονιστεί ότι τόσο η απόφαση Fiorani κατά Κοινοβουλίου,
προαναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 47, όσο και οι αποφάσεις Arting κατά Επι-
τροπής και Ojha κατά Επιτροπής, προαναφερθείσες ανωτέρω στη σκέψη 57, αφο-
ρούν περιπτώσεις διαφορετικές από την παρούσα. Πράγματι, σε όλες αυτές τις
αποφάσεις η επίμαχη πράξη χαρακτηρίστηκε ως απλό μέτρο εσωτερικής οργανώ-
σεως της υπηρεσίας καθόσον δεν είχε επηρεάσει ούτε τον βαθμό ούτε την ουσιαστική
κατάσταση του προσφεύγοντος (αποφάσεις Fiorani κατά Κοινοβουλίου, προ-
αναφερθείσα, σκέψη 30, Ojha κατά Κοινοβουλίου, προαναφερθείσα, σκέψεις 85 και
86, και Arting κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα, σκέψη 17). Αντιθέτως, όπως
υπογραμμίστηκε ανωτέρω στη σκέψη 42, στην παρούσα υπόθεση η προσβαλλόμενη
απόφαση δεν αποτελεί απλό μέτρο εσωτερικής οργανώσεως της υπηρεσίας, καθό-
σον επηρεάζει την ουσιαστική κατάσταση του προσφεύγοντος. Πράγματι, έχει ως
αποτέλεσμα την επανένταξή του, τρεισήμισι μήνες προ της αρχικώς προβλεφθείσας
ημερομηνίας, στην προηγούμενη θέση του σε βαθμό σαφώς μικρότερο από εκείνον
που είχε στο πλαίσιο της αποσπάσεώς του.

- 97 Όσον αφορά την απόφαση Β κατά Κοινοβουλίου, προαναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 37, την οποία επικαλείται το καθού, η απόφαση αυτή δεν αφορά τον σεβασμό των δικαιωμάτων του αμυνομένου, αλλά την τήρηση της διαδικασίας προηγουμένης ενημερώσεως της επιτροπής προσωπικού, την οποία προβλέπει το άρθρο 11 του εσωτερικού κανονισμού του Κοινοβουλίου. Καίτοι αληθεύει, όπως υποστηρίζει το καθού, ότι από τη σκέψη 19 της εν λόγω αποφάσεως προκύπτει ότι ο προσφεύγων είχε προβάλει παραβίαση των δικαιωμάτων του άμυνας, από την παραθεση των επιχειρημάτων των διαδίκων προκύπτει ότι ο λόγος αυτός προβλήθηκε επικουρικώς στο πλαίσιο του αντλούμενου από την παράβαση του άρθρου 11 του εσωτερικού κανονισμού του Κοινοβουλίου λόγο. Εξάλλου, επιβάλλεται να τονιστεί ότι το Πρωτοδικείο, σε κανένα σημείο, δεν εξέτασε αν τα δικαιώματα άμυνας του αμυνομένου είχαν γίνει σεβαστά στην υπόθεση εκείνη. Συνεπώς, η απόφαση αυτή δεν είναι λυσιτελής για την εκτίμηση του παρόντος λόγου.
- 98 Τέλος, πρέπει να απορριφθεί η επιχειρηματολογία του καθού η στηριζόμενη στο γεγονός ότι το άρθρο 38, στοιχείο β', του ΚΥΚ δεν προβλέπει δικαίωμα ακρόασεως του υπαλλήλου, ενώ το άρθρο 38, στοιχείο α', ορίζει ότι η ΑΔΑ πρέπει να ακούσει τον ενδιαφερόμενο υπάλληλο πριν αποφασίσει την προς το συμφέρον της υπηρεσίας απόσπασή του. Πράγματι, όπως τονίστηκε ανωτέρω στη σκέψη 86, ο σεβασμός των δικαιωμάτων του αμυνομένου επιβάλλεται ακόμα και ελλείψει ωρητής διατάξεως, έτσι ώστε να μη μπορεί να γίνει δεκτός αυτός ο εξ αντιδιαστολής συλλογισμός (βλ., σχετικώς, απόφαση F κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 86, σκέψη 33). Εξάλλου, όπως υπογραμμίζει ο προσφεύγων, η αρχή του παραλληλισμού των τυπικών διαδικασιών επιβάλλει, ακριβώς, η υποχρέωση της ΑΔΑ να ακούσει τον υπάλληλο πριν αποφασίσει την προς το συμφέρον της υπηρεσίας απόσπασή του, την οποία προβλέπει το άρθρο 38, στοιχείο α', του ΚΥΚ, να ισχύσει επίσης και στην περίπτωση που η ΑΔΑ αποφασίζει να καθορίσει ή να μεταβάλει τη διάρκεια μας προς το συμφέρον της υπηρεσίας αποσπάσεως, βάσει του άρθρου 38, στοιχείο β'. πράγματι, εφόσον για την έκδοση της αρχικής πράξεως περί αποσπάσεως, η οποία καθορίζει τη νομική θέση του ενδιαφερομένου, πρέπει να προηγηθεί ακρόαση αυτού, το ίδιο πρέπει επίσης να ισχύσει και για οποιαδήποτε τροποποίηση αυτής της πράξεως.
- 99 Εφόσον διαπιστώθηκε ότι, εν προκειμένω, η ΑΔΑ είχε την υποχρέωση να ακούσει τον προσφεύγοντα πριν από την έκδοση της προσβαλλομένης πράξεως, επιβάλλεται να εξετασθεί κατά πόσον τηρήθηκε η υποχρέωση αυτή στην παρούσα υπόθεση.

— Επί της τηρήσεως της υποχρεώσεως προηγουμένης διαβουλεύσεως στην παρούσα υπόθεση

- 100 Η αρχή της τηρήσεως των δικαιωμάτων του αμυνομένου, η οποία ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της χρηστής διοικήσεως, επιβάλλει να παρέχεται η δυνατότητα σε οποιονδήποτε μπορεί να γίνει αποδέκτης βλαστικής πράξεως να διατυπώνει λυσι- τελώς τη γνώμη του σχετικά με τα εις βάρος του στοιχεία που θεμελιώνουν την εν λόγω απόφαση (απόφαση του Πρωτοδικείου της 6ης Δεκεμβρίου 1994, T-450/93, Lisrestal κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-1177, σκέψη 42, επιβεβαιωθείσα με την απόφαση του Δικαστηρίου της 24ης Οκτωβρίου 1996, C-32/95 P, Επιτροπή κατά κ.λπ., Συλλογή 1996, σ. I-5373, ιδίως σκέψη 21, και απόφαση F κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 86, σκέψη 29).
- 101 Επιβάλλεται να εξετασθεί αν και κατά πόσον τηρήθηκε εν προκειμένω η υποχρέωση αυτή.
- 102 Δεν αμφισβητείται σχετικώς ότι η ΑΔΑ δεν κάλεσε τον προσφεύγοντα να αναπτύξει την άποψή του πριν από την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως.
- 103 Εντούτοις, το καθού υποστηρίζει, με τα υπομνήματά του και κατά την προφορική διαδικασία, ότι τα δικαιώματα άμυνας του προσφεύγοντος έγιναν επαρκώς σεβαστά εν προκειμένω, καθόσον, αφενός, είχε αυτός τη δυνατότητα να διατυπώσει την άποψή του στο πλαίσιο των συζητήσεων που είχε με τον πρόεδρο της πολιτικής ομάδας και, αφετέρου, καθόσον από τα διάφορα έγγραφα προκύπτει ότι η ΑΔΑ είχε γνώση της απόψεως του προσφεύγοντος πριν από την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως.

- 104 Όσον αφορά την επιχειρηματολογία του καθού τη στηριζόμενη στις συζητήσεις που είχε ο προσφεύγων με τον πρόδεδρο της ομάδας ΕΔΔ κατά τη διάρκεια του μηνός Μαΐου 2000, επιβάλλεται αρχικώς να τονιστεί ότι, καίτοι δεν αμφισβητείται ότι ο προσφεύγων είχε, κατά τη διάρκεια αυτών των συζητήσεων, ενημερωθεί σχετικά με την απώλεια της εμπιστοσύνης που εξέφρασαν ορισμένα μέλη της ομάδας προς το άτομό του, καθώς και για την πρόθεση της ομάδας να μη ζητήσει την ανανέωση της αποσπάσεώς του μετά την 30ή Νοεμβρίου 2000, δεν αποδείχθηκε ότι ο προσφεύγων ενημερώθηκε από την ομάδα για το ότι, λόγω απώλειας αυτής της εμπιστοσύνης, η ομάδα είχε την πρόθεση να ζητήσει από την ΑΔΑ τον τερματισμό της αποσπάσεώς του πριν από τη συμπλήρωση της αρχικώς προβλεφθείσας διάρκειας. Εξάλλου, ακόμα και αν υποτεθεί ότι ο προσφεύγων είχε ενημερωθεί σχετικά με την πρόθεση αυτή της ομάδας, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι, καίτοι είναι ιδιαιτέρως χρήσιμο να ενημερώθει ο υπάλληλος από την υπηρεσία στην οποία έχει αποσπασθεί για τους λόγους για τους οποίους η υπηρεσία αυτή προτίθεται να ζητήσει από την αρμόδια αρχή τον τερματισμό της αποσπάσεως, εντούτοις η προηγουμένη αυτή ενημέρωση δεν καλύπτει την έλλειψη προηγουμένης διαβούλευσεως εκ μέρους της αρμόδιας αρχής. Πράγματι, εναπόκειται πρωτίστως στην ΑΔΑ, ως μόνη αρμόδια αρχή να θέσει τέρμα στην απόσπαση, να ακούσει τον ενδιαφερόμενο πριν από την έκδοση βλαπτικής γι' αυτόν πράξεως.
- 105 Το Πρωτοδικείο φρονεί, επίσης, ότι δεν μπορεί να γίνει δεκτό το επιχείρημα του καθού κατά το οποίο από τη δικογραφία προκύπτει ότι ο προσφεύγων είχε τη δυνατότητα να εκφράσει λυσιτελώς την άποψή του πριν από την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως.
- 106 Πράγματι, επιβάλλεται να τονιστεί ότι, προκειμένου να εκτιμηθεί αν η ΑΔΑ άκουσε λυσιτελώς τον προσφεύγοντα πριν από την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως, μπορούν να ληφθούν υπόψη εκείνα μόνο τα στοιχεία που συνιστούν συνειδητή και εκούσια έκφραση της απόψεως του προσφεύγοντος σχετικά με τη σημασία της αποφάσεως που σχεδιάζει να εκδώσει αναφορικά με αυτόν η διοίκηση, καθώς και σχετικά με τα στοιχεία επί των οποίων στηρίζεται η απόφαση αυτή.
- 107 Είναι, όμως, προφανές ότι, εν προκειμένω, η ένσταση της 23ης Ιουνίου 2000 δεν μπορεί να θεωρηθεί ως μία υπ' αυτή την έννοια διατύπωση γνώμης του προ-

σφεύγοντος. Πράγματι, είναι προφανές ότι υποβάλλοντας ένσταση βάσει του άρθρου 90 του ΚΥΚ προκειμένου να ενημερώσει την ΑΔΑ σχετικά με τα προβλήματα που αντιμετώπισε στο πλαίσιο της αποσπάσεως του στην πολιτική ομάδα, ο προσφεύγων δεν είχε την πρόθεση να την ενημερώσει σχετικά με την άποψή του αναφορικά με την πρόθεση της ΑΔΑ να τερματίσει την απόσταση πριν από τη συμπλήρωση της αρχικώς προβλεφθείσας διάρκειας.

108 Το συμπέρασμα αυτό επιβάλλεται, κατά μείζονα λόγο, καθόσον από τη δικογραφία προκύπτει ότι ουδέποτε πριν από την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως ο προσφεύγων ενημερώθηκε σχετικά με το ότι η ΑΔΑ είχε την πρόθεση να τερματίσει την προς το συμφέρον της υπηρεσίας απόστασή του πριν από τη συμπλήρωση της αρχικώς προβλεφθείσας διάρκειας. Αποκλείεται, κατά συνέπεια, τα έγγραφα στα οποία αναφέρεται το καθού να θεωρηθούν ως συνειδητή και εκούσια έκφραση της απόψεως του προσφεύγοντος σχετικά με την εν λόγω απόφαση.

109 Έκ των ανωτέρω προκύπτει ότι η ΑΔΑ δεν εκπλήρωσε την υποχρέωση να ακούσει λυσιτελώς τον προσφεύγοντα πριν από την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως.

— Επί της ειδικής επιπτώσεως μιας προηγουμένης διαβουλεύσεως στην προκειμένη υπόθεση

110 Επικουνδικώς, το καθού υποστηρίζει ότι, ακόμα και αν υποτεθεί ότι το Πρωτοδικείο κρίνει ότι δεν τηρήθηκε εν προκειμένω η υποχρέωση λυσιτελούς ακροάσεως του προσφεύγοντος, η μη τήρηση αυτής της υποχρεώσεως δεν συνιστά παραβίαση των δικαιωμάτων άμυνας του προσφεύγοντος, παρά μόνον αν μια τέτοια προηγούμενη διαβούλευση θα μπορούσε να έχει ειδική επίπτωση επί της τελικής αποφάσεως. Κατά την άποψη δε του καθού, αυτό δεν συμβαίνει στην προκειμένη περίπτωση, καθόσον, αφενός, η ΑΔΑ δεν μπορούσε να αμφισβητήσει την άποψη που διατύπωσε η ομάδα ΕΔΔ αναφορικά με την απώλεια της αμοιβαίας εμπιστοσύνης, και, αφετέρου, η ΑΔΑ είχε την υποχρέωση, σύμφωνα με τον ΚΥΚ, να επανεντάξει τον προσφεύγοντα στην προηγούμενη θέση του.

- 111 Το επιχείρημα αυτό δεν μπορεί να γίνει δεκτό.
- 112 Πράγματι, επιβάλλεται να τονιστεί ότι η αρχή του σεβασμού των δικαιωμάτων του αμυνομένου παραβιάζεται εφόσον αποδειχθεί ότι ο ενδιαφερόμενος δεν διατύπωσε λυσιτελώς τη γνώμη του πριν από την έκδοση της βλαπτικής γ' αυτόν πράξεως και δεν μπορεί ευλόγως να αποκλεισθεί ότι η πλημμέλεια αυτή θα μπορούσε να έχει ειδική επίπτωση επί του περιεχομένου της πράξεως αυτής.
- 113 Το Πρωτοδικείο τονίζει, σχετικώς, ότι το ενδεχόμενο να έχει μια προηγούμενη διαβούλευση ειδική επίπτωση επί του περιεχομένου μιας βλαπτικής πράξεως δεν μπορεί ευλόγως να αποκλεισθεί παρά μόνον αν αποδειχθεί ότι ο συντάκτης της πράξεως δεν είχε κανένα περιθώριο εκτιμήσεως και ότι ήταν υποχρεωμένος να ενεργήσει όπως ενήργησε.
- 114 Όπως, όμως, διατυπώθηκε ανωτέρω στη σκέψη 81, είναι προφανές ότι, εν προκειμένω, η ΑΔΑ διέθετε περιθώριο εκτιμήσεως, περιορισμένο βεβαίως, αλλά όχι ανύπαρκτο, όσον αφορά τη δυνατότητα τερματισμού της αποσπάσεως του προσφεύγοντος πριν από τη συμπλήρωση της αρχικής προβλεφθείσας διάρκειας. Συνεπώς, δεν μπορεί πλήρως να αποκλεισθεί ότι, εν προκειμένω, μια προηγούμενη διαβούλευση με τον προσφεύγοντα θα μπορούσε να έχει ειδική επίπτωση επί του περιεχομένου της προσβαλλομένης αποφάσεως.
- 115 Εξάλλου, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει το καθού, δεν εναπόκειται στο Πρωτοδικείο να εξετάσει αν, εν προκειμένω, υπήρχαν στοιχεία ικανά να έχουν ειδική επίπτωση επί του περιεχομένου της προσβαλλομένης αποφάσεως. Πράγματι, επιβάλλεται να τονισθεί ότι μια τέτοια εξέταση θα σήμαινε αναγκαστικά ότι το Πρωτοδικείο υποκαθιστά τη διοικητική αρχή και υποκαθιστά το συμπέρασμα στο οποίο αυτή θα μπορούσε να καταλήξει αν είχε ακούσει τον ενδιαφερόμενο πριν ενδεχομένως εκδώσει τη βλαπτική πράξη, πράγμα το οποίο δεν μπορεί να γίνει δεκτό (βλ., σχετικώς, απόφαση του Πρωτοδικείου, της 9ης Νοεμβρίου 1995, T-346/94, France-aviation κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. ΙΙ-2841, σκέψη 39).

116 Τέλος, το στηριζόμενο στο άρθρο 38, στοιχείο ζ', του ΚΥΚ επιχείρημα του καθού πρέπει να απορριφθεί. Πράγματι, η διάταξη αυτή, η οποία προβλέπει ότι «κατά τη λήξη της αποσπάσεως, ο υπάλληλος επανέρχεται αμέσως στη θέση που κατείχε προηγουμένως» αφορά αποκλειστικώς τις συνέπειες του τερματισμού της προς το συμφέρον της υπηρεσίας αποσπάσεως. Επομένως, δεν είναι λυσιτελής προκειμένου να καθοριστεί αν, εν προκειμένω, η προηγούμενη διαβούλευση με τον προσφεύγοντα θα μπορούσε να έχει ειδική επίπτωση επί της τερματίζουσας την απόστασή του αποφάσεως.

— Συμπέρασμα

117 Ενόψει των ανωτέρω το Πρωτοδικείο κρίνει ότι ο λόγος που αντλήθηκε από παραβίαση της αρχής του σεβασμού των δικαιωμάτων του αμυνομένου είναι βάσιμος και ότι, κατά συνέπεια, η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί, χωρίς να παρίσταται ανάγκη εξετάσεως των υπολοίπων λόγων που προέβαλε ο προσφεύγων.

Επί της αγωγής αποζημιώσεως

I — Επί του παραδεκτού

Επιχειρήματα των διαδίκων

118 Το καθού υποστηρίζει ότι η αγωγή αποζημιώσεως που άσκησε ο προσφεύγων είναι απαράδεκτη, καθόσον αυτός δεν τήρησε την προ της ασκήσεως της αγωγής διαδικασία που προβλέπει σχετικώς ο ΚΥΚ. Εξάλλου, κατά το καθού, η αγωγή αυτή είναι,

επίσης, απαράδεκτη καθόσον αφορά ενέργειες μιας πολιτικής ομάδας και ορισμένων από τα μέλη της.

Επί της μη τηρήσεως της προ της ασκήσεως της αγωγής διαδικασίας

- 119 Το καθού τονίζει ότι, κατά τη νομολογία, όταν η ζημία της οποίας ξητείται αποκατάσταση δεν προκλήθηκε από την προσβαλλόμενη απόφαση, αλλά από συμπεριφορά στερούμενη χαρακτήρα αποφάσεως, το παραδεκτό μιας αγωγής αποξημώσεως εξαρτάται από την τήρηση μιας διοικητικής διαδικασίας περιλαμβάνουσας δύο στάδια. Πρώτον, ο ενδιαφερόμενος πρέπει να ξητήσει από την ΑΔΑ αποξημώση για τη συμπεριφορά που προκλήθηκε από αυτήν τη στερούμενη χαρακτήρα αποφάσεως συμπεριφορά. Μόνον η έρημή ή σιωπηρή απόρριψη αυτής της αιτήσεως συνιστά βλαπτική πράξη, κατά της οποίας μπορεί να υποβληθεί διοικητική ένσταση, μόνον δε μετά τη έρημή ή σιωπηρή απόρριψη της διοικητικής ενστάσεως μπορεί να ασκηθεί αγωγή αποξημώσεως ενώπιον του Πρωτοδικείου (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 12ης Ιανουαρίου 1994, Τ-65/91, White κατά Επιτροπής, Συλλογή Υ.Π.Υ. 1994, σ. I-A-9 και II-23, σκέψη 137, και Ojha προαναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 57, σκέψη 117).
- 120 Κατά την άποψη του καθού, όμως, είναι προφανές ότι η ζημία που υπέστη ο προσφεύγων προκλήθηκε από συμπεριφορά στερούμενη του χαρακτήρα αποφάσεως. Η προσβαλλόμενη αυτή ζημία ουδόλως προκλήθηκε από την προσβαλλόμενη απόφαση.
- 121 Πράγματι, το καθού υπογραμμίζει ότι, όπως προκύπτει από το δικόγραφο της προσφυγής και από το υπόμνημα της 1ης Ιουλίου 2000, καθώς και από το ιατρικό πιστοποιητικό της 31ης Αυγούστου 2000, τα οποία επισυνάπτονται στο δικόγραφο της αγωγής, αιτία των σοβαρών προβλημάτων υγείας και των ψυχολογικών διαταραχών του προσφεύγοντος ήταν η άσκηση των καθηκόντων του στην ομάδα ΕΔΔ.

- 122 Συνεπώς, ο προσφεύγων θα έπρεπε να υποβάλει αίτηση για την αποκατάσταση της ζημίας που του προκάλεσε συμπεριφορά στερούμενη του χαρακτήρα αποφάσεως, στο πλαίσιο της πολιτικής ομάδας, πριν από το τέλος Μαΐου 2000. Μετά τη ορτή ή σιωπηρή απόρριψη αυτής της αιτήσεως, ο προσφεύγων θα έπρεπε να υποβάλει διοικητική ένσταση. Μόνο μετά από τη σιωπηρή ή ορτή απόρριψη της δοιτηκής ενστάσεως θα μπορούσε να ασκήσει αγωγή αποζημιώσεως ενώπιον του Πρωτοδικείου.
- 123 Κατά την άποψη, λοιπόν, του καθού, ελλείπει εν προκειμένω αυτή η προ της ασκήσεως της αγωγής διαδικασία.
- 124 Πράγματι, το καθού αμφισβητεί ότι η διοικητική ένσταση που υπέβαλε στις 23 Ιουνίου 2000 ο προσφεύγων μπορεί να θεωρηθεί ως αίτηση αποζημιώσεως για συμπεριφορά μη έχουσα τον χαρακτήρα αποφάσεως της ομάδας ΕΔΔ και ορισμένων εκ των μελών της, δεδομένου ότι στο έγγραφο αυτό δε γίνεται κανένας λόγος για ενδεχόμενη χρηματική αποζημίωση.
- 125 Το καθού υπογραμμίζει ότι, ακόμα και αν υποτεθεί ότι θα μπορούσε το έγγραφο αυτό να θεωρηθεί ως αίτηση αποζημιώσεως (quod non), παραμένει εντούτοις εξίσου προφανές ότι ο προσφεύγων δεν υπέβαλε διοικητική ένσταση κατά της απορρίψεως, σιωπηρής ή ορτής, αυτής της αιτήσεως, και, επομένως, η παρούσα αγωγή αποζημιώσεως σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αποτέλεσμα της απορρίψεως αυτής της διοικητικής ενστάσεως.
- 126 Ο προσφεύγων αμφισβητεί τον ισχυρισμό του καθού κατά τον οποίο η αγωγή του αποζημιώσεως είναι απαράδεκτη, λόγω μη τηρήσεως της προ της ασκήσεως της αγωγής διαδικασίας.

Επί της ευθύνης του Κοινοβουλίου για τις πράξεις της ομάδας ΕΔΔ και ορισμένων εκ των μελών της

- 127 Το καθού υποστηρίζει ότι, ως κοινοτικό όργανο, το Κοινοβούλιο είναι υπεύθυνο μόνο για τις πράξεις των υπαλλήλων του στο πλαίσιο ασκήσεως των καθηκόντων τους ή για πράξεις που μπορούν απευθείας να καταλογισθούν στο ίδιο το θεσμικό όργανο. Στην προκειμένη, όμως, περίπτωση, η προσβαλλόμενη συμπεριφορά, η μη έχουσα χαρακτήρα αποφάσεως, καταλογίζεται σε ορισμένους βουλευτές και όχι στους υπαλλήλους του Κοινοβουλίου, έτσι ώστε να μη δεσμεύουν το θεσμικό όργανο. Επικαλείται σχετικώς τη νομολογία του Δικαστηρίου το οποίο έχει αναγνωρίσει ότι καμία διάταξη του κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου δεν εξουσιοδοτεί μια πολιτική ομάδα να ενεργεί στο όνομα του Κοινοβουλίου έναντι τρίτων και, εξάλλου, δεν υπάρχει κανόνας του κοινοτικού δικαίου από τον οποίο να προκύπτει ότι υπεύθυνο για τις πράξεις μιας πολιτικής ομάδας μπορεί να είναι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ως όργανο των Κοινοτήτων (απόφαση του Δικαστηρίου της 22ας Μαρτίου 1990, C-201/89, Le Pen, Συλλογή 1990, σ. I-1183, σκέψη 14). Το καθού υποστηρίζει ότι ό,τι ισχύει για μια πολιτική ομάδα κατά μείζονα λόγο ισχύει για τους μεμονωμένους βουλευτές.

Εκτίμηση των Πρωτοδικείου

- 128 Επιβάλλεται προκαταρκτικώς να τονιστεί ότι κατά την προφορική διαδικασία ο προσφεύγων επιβεβαίωσε ότι αντικείμενο της αγωγής του αποζημιώσεως είναι τόσο η αποκατάσταση της ζημίας που του προκάλεσε η προσβαλλόμενη απόφαση όσο και η αποκατάσταση της ζημίας που του προκάλεσε η συμπεριφορά της ομάδας ΕΔΔ και ορισμένων εκ των μελών αυτής της ομάδας.
- 129 Τα επιχειρήματα, όμως, που προέβαλε το καθού προκειμένου να στηρίξει το απαράδεκτο αυτής της αγωγής αφορούν μόνο το γεγονός ότι η αγωγή αυτή στρέφεται κατά μη έχουσας τον χαρακτήρα αποφάσεως συμπεριφοράς της ομάδας ΕΔΔ και

ορισμένων εκ των μελών της. Αντιθέτως, τα επιχειρήματα αυτά δεν αμφισβητούν το παραδεκτό της αγωγής αποζημιώσεως καθόσον αυτή αφορά αποκατάσταση ζημίας που ενδεχομένως προκάλεσε η προσβαλλόμενη απόφαση.

- 130 Συνεπώς, επιβάλλεται αποκλειστικώς να εξεταστεί το παραδεκτό της αγωγής αποζημιώσεως καθόσον δι' αυτής διώκεται η αποκατάσταση ζημίας προκληθείσας από μη έχουσα χαρακτήρα αποφάσεως συμπεριφορά της ομάδας ΕΔΔ και ορισμένων εκ των μελών της.
- 131 Επιβάλλεται σχετικώς να υπομνησθεί ότι, προκειμένου περί αγωγής αποζημιώσεως, στο πλαίσιο του συστήματος προσφυγών που θεσπίζουν τα άρθρα 90 και 91 του KYK, μια τέτοια αγωγή, η οποία συνιστά αυτοτελές μέσο παροχής ένδικης προστασίας σε σχέση με την προσφυγή ακυρώσεως, είναι παραδεκτή μόνον εφόσον προτιγήθηκε η προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία σύμφωνα με τις διατάξεις του KYK. Η διαδικασία αυτή διαφέρει αναλόγως του αν η ζημία της οποίας ξητείται αποκατάσταση προκύπτει από βλαπτική πράξη, κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 2, του KYK ή από συμπεριφορά της διοικήσεως στερούμενη τον χαρακτήρα αποφάσεως. Στην πρώτη περίπτωση, εναπόκειται στον ενδιαφερόμενο να υποβάλει, εντός των προβλεπομένων προθεσμιών, στην ΑΔΑ, διοικητική ένσταση κατά της συγκεκριμένης πράξεως. Αντιθέτως, στη δεύτερη περίπτωση, η προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία πρέπει να κινηθεί διά της υποβολής αιτήσεως, κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 1, του KYK, διώκουσας την αποζημίωση και, ενδεχομένως, να συνεχιστεί με την υποβολή διοικητικής ενστάσεως κατά της απορρίπτουσας την αίτηση αποφάσεως (αποφάσεις του Πρωτοδικείου, της 28ης Ιουνίου 1996, Τ-500/93, Υ κατά Δικαστηρίου, Συλλογή Υπ.Υπ. 1996, σ. I-A-335 και II-977, σκέψη 64, και της 6ης Νοεμβρίου 1997, Τ-15/96, Liao κατά Συμβουλίου, Συλλογή Υπ.Υπ. 1997, σ. I-A-329 και II-897, σκέψη 57).
- 132 Ενόψει αυτών των αρχών, εναπέκειτο στον προσφεύγοντα να υποβάλει αίτηση, κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 1, του KYK, με την οποία να ξητεί αποζημίωση για τη μη έχουσα τον χαρακτήρα αποφάσεως συμπεριφορά της ομάδας ΕΔΔ και ορισμένων εκ των μελών της, η οποία του προκάλεσε ζημία, ακολούθως δε, σε περίπτωση απορρίψεως της αιτήσεώς του, να υποβάλει διοικητική ένσταση βάσει του άρθρου 90, παράγραφος 2, του KYK. Είναι, όμως, προφανές ότι ο προσφεύγων δεν τήρησε αυτή την προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία.

- 133 Πράγματι, επιβάλλεται να τονιστεί ότι, αν η διοικητική ένσταση που υπέβαλε ο προσφεύγων στις 23 Ιουνίου 2000 μπορεί ίσως να εξμηνευθεί ως αίτηση αποζημώσεως για τη ζημία που υπέστη λόγω των ενεργειών της ομάδας ΕΔΔ και οοισμένων εκ των μελών της, η διοίκηση δεν απάντησε στην αίτηση αυτή εντός της προθεσμίας των τεσσάρων μηνών που προβλέπει το άρθρο 90, παράγραφος 1, του KYK (δηλαδή πριν από τις 24 Οκτωβρίου 2000). Συνεπώς, στον προσφεύγοντα εναπέκειτο να υποβάλει διοικητική ένσταση βάσει του άρθρου 90, παράγραφος 2, του KYK εντός μιας προθεσμίας τριών μηνών από της σιωπηρής απορρίψεως της αιτήσεώς του (δηλαδή πριν από τις 24 Ιανουαρίου 2001). Ο προσφεύγων όμως δεν υπέβαλε μια τέτοια διοικητική ένσταση.
- 134 Βεβαίως, η παράλειψη αυτή μπορεί να εξηγηθεί από το γεγονός ότι ο Γενικός Γραμματέας του Κοινοβουλίου ενημέρωσε τον προσφεύγοντα, με την από 27 Οκτωβρίου 2000 επιστολή, δηλαδή λίγο μετά την απώτατη ημερομηνία που προβλέπει ο KYK για την απάντηση της ΑΔΑ στην υποβληθείσα στις 23 Ιουνίου 2000 αίτηση του προσφεύγοντος, ότι η Πρόεδρος του Κοινοβουλίου, ασκούσα καθήκοντα ΑΔΑ, θα απαντήσει από κοινού στη διοικητική ένσταση της 23ης Ιουνίου και της 28ης Αυγούστου 2000 εντός των προθεσμών που ισχύουν για τη δεύτερη διοικητική ένσταση, δηλαδή πριν από τις 29 Δεκεμβρίου 2000.
- 135 Εντούτοις, ακόμα και αν υποτεθεί ότι για τους ως άνω λόγους, δεν συντρέχει λόγος να ληφθεί υπόψη η παράλειψη αυτή προκειμένου να κριθεί το παραδεκτό της παρούσας προσφυγής, ο προσφεύγων θα οφειλε, εν πάσῃ περιπτώσει, να υποβάλει διοικητική ένσταση βάσει του άρθρου 90, παράγραφος 2, του KYK, εντός τριμηνης προθεσμίας από της εκδόσεως της αποφάσεως της 19ης Δεκεμβρίου 2000, δηλαδή πριν από τις 20 Μαρτίου 2001. Πράγματι, η απόφαση αυτή της Προεδρου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου απέρριψε τις δύο διοικητικές ενστάσεις του προσφεύγοντος, μεταξύ των οποίων και εκείνη που περιελάμβανε το αίτημά του για αποζημίωση. Επιβάλλεται, εντούτοις, η διαπίστωση ότι ο προσφεύγων παρέλειψε να υποβάλει διοικητική ένσταση κατά της αποφάσεως αυτής.
- 136 Συνεπώς, χωρίς να παρίσταται ανάγκη εξετάσεως του δευτέρου επιχειρήματος που προέβαλε το καθού, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η παρούσα αγωγή αποζημώσεως είναι απαράδεκτη, καθόσον σκοπεί στην αποκατάσταση της ζημίας που προκάλεσε η μη έχουσα τον χαρακτήρα αποφάσεως συμπεριφορά της ομάδας ΕΔΔ και οοισμένων εκ των μελών της.

II — *Επί της ουσίας*

Επιχειρήματα των διαδίκων

- ¹³⁷ Ο προσφεύγων ζητεί αποκατάσταση της υλικής και ηθικής ζημίας που υπέστη εκ της εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως του καθού.
- ¹³⁸ Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η υλική ζημία που υπέστη συνίσταται σε καθαρή απώλεια αποδοχών προκύπτουσα από τον υποβιβασμό του εκ του βαθμού Α 2 στον βαθμό ΛΑ 5, τούτο δε για την περίοδο από 15 Ιουλίου 2000 έως 30 Νοεμβρίου 2000, μάλιστα δε έως τον Ιούνιο 2004. Δεύτερον, η υλική ζημία συνίσταται σε απώλεια συντάξεως προκύπτουσα, επίσης, από τον ως άνω βαθμολογικό υποβιβασμό, λαμβανομένου υπόψη του υπολογισμού των συντάξεων ο οποίος στηρίζεται στις εισπραχθείσες αποδοχές, τούτο δε, επίσης, για την περίοδο από 15 Ιουλίου 2000 έως 30 Νοεμβρίου 2000, μάλιστα δε μέχρι τον Ιούνιο 2004. Τρίτον, ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι αναγκάστηκε να μεταβιβάσει ενωρίτερα του προβλεπομένου το ποσό της εφάπαξ αποζημώσεως λόγω εξόδου από την υπηρεσία στο συνταξιοδοτικό σύστημα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, δηλαδή το ποσό των 93 387,54 ευρώ.
- ¹³⁹ Ο προσφεύγων ζητεί επίσης αποζημώση για την ηθική βλάβη που υπέστη εκ της εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, την οποία εκτιμά σε 250 000 ευρώ. Κατά τον προσφεύγοντα, η ζημία αυτή περιλαμβάνει όχι μόνο την προσβολή της αξιοπρέπειάς του και της επαγγελματικής του σοβαρότητας, αλλά, επίσης, και την επιδείνωση της καταστάσεως της υγείας του και της ψυχολογικής του καταστάσεως. Επικουρικώς υποστηρίζει ότι η ηθική αυτή βλάβη περιλαμβάνει, επίσης, την ηθική βλάβη των μελών της οικογενείας του, ιδίως της συζύγου και των δύο του τέκνων, λόγω της θλίψεως που τους προκαλεί η σταθερή επιδείνωση της καταστάσεως της υγείας και της ψυχολογικής καταστάσεως του συζύγου και πατέρα τους.

- 140 Κατά τον προσφεύγοντα, είναι προφανές ότι στην προκειμένη περίπτωση, τόσο η υλική ζημία όσο και η ηθική βλάβη που υπέστη αποτελούν άμεση συνέπεια της εκδόσεως εκ μέρους του καθού της προσβαλλομένης αποφάσεως. Η ύπαρξη ενός τέτοιου αιτιώδους συνδέσμου προκύπτει, εξάλλου, από τα ιατρικά πιστοποιητικά που συνέταξε στις 31 Αυγούστου 2000 και στις 13 Μαρτίου 2001 ο προσωπικός ιατρός του προσφεύγοντος.
- 141 Το καθού υποστηρίζει ότι, ακόμα και αν το Πρωτοδικείο κρίνει ότι η έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως συνιστά πταίσμα δυνάμενο να θεμελιώσει την εξω-συμβατική ευθύνη της Κοινότητας, δεν μπορεί αυτό να καταδικαστεί σε αποκατάσταση της προβαλλομένης ζημίας του προσφεύγοντος λόγω του παράνομου αυτού χαρακτήρα της αποφάσεως.
- 142 Πράγματι, το καθού τονίζει, πρώτον, ότι από πάγια νομολογία προκύπτει ότι η ακύρωση πράξεως της διοικήσεως μπορεί, αυτή καθεαυτή, να αποτελέσει αποκατάσταση κατάλληλη και, κατ' αρχήν, επαρκή, οποιασδήποτε ηθικής βλάβης θα μπορούσε να υποστεί ο ενάγων υπάλληλος, ιδίως αν η πράξη δεν περιείχε εκτίμηση που να τον θίγει (βλ., σχετικώς, αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 26ης Ιανουαρίου 1995, T-60/94, Pierrat κατά Δικαστηρίου, Συλλογή Υπ.Υπ. 1995, σ. I-A-23 και II-77, σκέψη 62, και της 25ης Φεβρουαρίου 1999, T-282/97 και T-57/98, Giannini κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1999, σ. I-A-33 και II-151, σκέψη 40). Κατά την άποψη, όμως, του καθού η προσβαλλόμενη απόφαση δεν περιείχε καμία αρνητική κρίση για το πρόσωπο του προσφεύγοντος, ούτε θα μπορούσε εξάλλου να περιέχει τέτοια κρίση, δεδομένου ότι η ΑΔΑ ήταν υποχρεωμένη να λάβει υπόψη της την υποκειμενική εκτίμηση της πολιτικής ομάδας για τον προσφεύγοντα και την κατάσταση της υγείας του.
- 143 Το καθού υπογραμμίζει, δεύτερον, όσον αφορά τη ζημία που προβάλλει ότι υπέστη ο προσφεύγων λόγω της μεταβιβάσεως της εφάπαξ αποζημώσεως λόγω εξόδου από την υπηρεσία στο συνταξιοδοτικό σύστημα, ότι ο προσφεύγων δεν εξηγεί κατά πόσον αυτό συνιστά υλική ζημία προκληθείσα από την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως. Πράγματι, παρατηρεί ότι τη μεταβιβάση αυτή τη ζήτησε ο ίδιος ο προσφεύγων και ότι πραγματοποιήθηκε στις 26 Μαΐου 2000, δηλαδή πριν από την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως.

- 144 Τρίτον, το καθού τονίζει ότι ο προσφεύγων δεν προσκόμισε κανένα αποδεικτικό στοιχείο περί του υποστατού της ηθικής βλάβης που υπέστη η οικογένειά του.
- 145 Τέλος, το καθού υποστηρίζει ότι ο προσφεύγων παρέλειψε να αποδείξει με αντικειμενικές ενδείξεις την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της ηθικής βλάβης και της προσβαλλομένης αποφάσεως.
- 146 Προς τούτο, αμφισβήτει το λυσιτελές του ιατρικού πιστοποιητικού της 13ης Μαρτίου 2001, το οποίο συνέταξε ο προσωπικός ιατρός του προσφεύγοντος, καθόσον το πιστοποιητικό αυτό συνετάγη περίπου οκτώ μήνες μετά την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως και διαρκούσης της προ της αισκήσεως της προσφυγής διαδικασίας, δηλαδή *in tempore suspecto*. Παρατητεί, επίσης, ότι, ενώ ο προσωπικός ιατρός του προσφεύγοντος αναφέρεται, στο ιατρικό πιστοποιητικό της 31ης Αυγούστου 2000, στην ενδεχόμενη ανάγκη προσφυγής σε ψυχίατρο, έξι μήνες αργότερα δεν είχε κρίνει αναγκαίο να τον παραπέμψει σε μια τέτοια εξέταση. Εξάλλου, κατά το καθού, υπάρχουν αντιφάσεις μεταξύ, αφενός, των δηλώσεων του ίδιου του προσφεύγοντος κατά το προηγούμενο έτος και, αφετέρου, του περιεχόμενου του νέου ιατρικού πιστοποιητικού της 13ης Μαρτίου 2001. Τέλος, το καθού τονίζει ότι ο προσφεύγων επανειλημμένως κλήθηκε για ιατρικό έλεγχο, παρουσιάστηκε όμως μόλις στις 16 Ιανουαρίου 2001 και ότι, λόγω της αρνήσεως του προσφεύγοντος να υποβληθεί σε συμπληρωματική εξέταση, το καθού βρέθηκε σε αδυναμία να οργανώσει την πλήρη εξακρίβωση της ιατρικής καταστάσεως του προσφεύγοντος.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 147 Όπως έχει γίνει δεκτό με πάγια νομολογία, η εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας προϋποθέτει ότι ο προσφεύγων αποδεικνύει το παράνομο της προσαπτόμενης στο κοινοτικό όργανο συμπεριφοράς, το υποστατό της ζημίας και την ύπαρξη αιτιώδους

συναφείας μεταξύ της συμπεριφοράς αυτής και της προβαλλομένης ζημίας (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 9ης Φεβρουαρίου 1994, T-3/92, Latham κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1994, σ. I-A-23 και σ. II-83, σκέψη 63, και της 15ης Φεβρουαρίου 1996, T-589/93, Ryan-Sheridan κατά EIBΣΔΕ, Συλλογή Υπ.Υπ. 1996, σ. I-A-27 και II-77, σκέψη 141).

- 148 Όπως, όμως, προκύπτει από τη σκέψη 117, ανωτέρω, το καθού παραβίασε τη νομιμότητα εκδίδοντας την προσβαλλόμενη απόφαση.
- 149 Είναι βέβαιο ότι η απόφαση αυτή προκάλεσε στον προσφεύγοντα απώλεια αποδοχών, καθόσον επανεντάχθηκε ενωδίτερα του αρχικώς προβλεπόμενου στην προηγούμενη θέση του στο Κοινοβούλιο. Συνεπώς, το καθού υποχρεούται να καταβάλει στον προσφεύγοντα ποσό αντίστοιχο της διαφοράς μεταξύ των αποδοχών που θα ελάμβανε ως αποσπασμένος υπάλληλος με βαθμό Α 2, κλιμάκιο 1, και των αποδοχών που έλαβε με την επανένταξή του στον βαθμό ΛΑ 5, κλιμάκιο 3, για την περίοδο από της θέσεως σε εφαρμογή της προσβαλλομένης αποφάσεως, δηλαδή από 15 Ιουλίου 2000 έως την ημερομηνία κατά την οποία ο προσφεύγων θα είχε επανενταχθεί στην προηγούμενη θέση του αν δεν είχε εκδοθεί η προσβαλλόμενη απόφαση, δηλαδή έως 30 Νοεμβρίου 2000. Εξάλλου, παρατηρείται ότι, εφόσον η απόφαση της ΑΔΑ, της 11ης Ιανουαρίου 2000, ρητώς προβλέπει την ημερομηνία της 30ής Νοεμβρίου 2000, η δε απόφαση αυτή δεν αμφισβητήθηκε εμπροθέσμως από τον προσφεύγοντα, αυτή συνιστά τη μόνη ημερομηνία που μπορεί να ληφθεί υπόψη προκειμένου να καθοριστεί πότε όφειλε να επιστρέψει στην προηγούμενη θέση του αν δεν είχε εκδοθεί η προσβαλλόμενη απόφαση.
- 150 Εφόσον ο προσφεύγων υπέστη, επίσης, υλική ζημία, λόγω της καθυστερήσεως καταβολής αυτού του ποσού, η ζημία δε αυτή ισοδυναμεί με διαφυγόν κέρδος ίσο με την αμοιβή που θα είχε εισπράξει από την κατάθεση των οφειλομένων ποσών αν αυτά του είχαν καταβληθεί ευθύς μόλις έγιναν απαιτητά, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι, στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς του πλήρους δικαιοδοσίας, επιβάλλεται να καταδικάσει το καθού στην πληρωμή προς τον προσφεύγοντα τόκων υπερημερίας επί του αναφερομένου στην προηγούμενη σκέψη ποσού, με ετήσιο επιτόκιο 5,25 % από της ημερομηνίας από της οποίας έπρεπε να έχουν καταβληθεί τα ποσά που συνιστούν το αναφερόμενο στη σκέψη 149 ποσό, μέχρι της ημερομηνίας πραγματικής καταβολής.

- 151 Εξάλλου, όσον αφορά τη μεταβίβαση της αποζημιώσεως λόγω εξόδου από την υπηρεσία εκ μέρους του προσφεύγοντος, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ο προσφεύγων δεν απέδειξε ούτε το υποστατό αυτής της ζημίας ούτε την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου με την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως.
- 152 Τέλος, όσον αφορά την ηθική βλάβη της οποίας την αποκατάσταση ζητεί ο προσφεύγων, το Πρωτοδικείο υπογραμμίζει ότι κατά την προφορική διαδικασία ο προσφεύγων διευχρίνισε ότι η ζημία αυτή προέκυψε κυρίως από τη μη έχουσα χαρακτήρα αποφάσεως συμπεριφορά της ομάδας ΕΔΔ και ορισμένων εκ των μελών της και ότι η προσβαλλόμενη απόφαση επιδείνωσε αυτή τη βλάβη. Εξάλλου, την κατάσταση αυτή επιβεβαιώνουν οι διαπιστώσεις του θεράποντος ιατρού του προσφεύγοντος, όπως αυτές εκτίθενται στο ιατρικό πιστοποιητικό της 31ης Αυγούστου 2000.
- 153 Όπως, όμως, υπογραμμίστηκε ανωτέρω στη σκέψη 136, εφόσον δεν τήρησε την προτίμηση της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία που προβλέπεται σχετικώς, ο προσφεύγων δεν μπορεί να ζητήσει αποκατάσταση της ηθικής βλάβης που υπέστη λόγω της προσβαλλομένης συμπεριφοράς της ομάδας ΕΔΔ ή ορισμένων εκ των μελών της.
- 154 Αντιθέτως, το Πρωτοδικείο τονίζει ότι η έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως απλώς επιδείνωσε την ηθική βλάβη την οποία είχε ήδη υποστεί ο προσφεύγων. Πράγματι, το γεγονός της επανεντάξεως στην προηγουμένη θέση του, αναδρομικώς και χωρίς προηγουμένως να ακούσει η ΑΔΑ τη γνώμη του, οπωσδήποτε έθιξε την αξιοπρέπεια και την υπόληψη του προσφεύγοντος. Προς αποκατάσταση αυτής της βλάβης το Πρωτοδικείο κρίνει, στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς του πλήρους δικαιοδοσίας, ότι πρέπει να υποχρεωθεί το καθού να καταβάλει, συμβολικώς, το ποσό του 1 ευρώ στον προσφεύγοντα.

Επί των δικαιοστικών εξόδων

- ¹⁵⁵ Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαιοστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα. Δεδομένου ότι το καθού ηττήθηκε, πρέπει, ενόψει των αιτημάτων του προσφεύγοντος, να καταδικαστεί στα έξοδα της κύριας δίκης.
- ¹⁵⁶ Αντιθέτως, όσον αφορά τα έξοδα της διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων, επί των οποίων επιφυλάχθηκε ο Πρόεδρος με τη διάταξη της 9ης Οκτωβρίου 2000, σημειώνεται ότι κατά το άρθρο 87, παράγραφος 5, πρώτο εδάφιο, ο παραιτούμενος διάδικος καταδικάζεται στα δικαιοστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του αντιδίκου διατυπωμένο στις παρατηρήσεις του επί της παραιτήσεως, εκτός αν ο παραιτούμενος διάδικος ζητεί να καταδικαστεί στα έξοδα ο αντίδικος και τούτο δικαιολογείται από τη στάση του αντιδίκου. Εξάλλου, το άρθρο 88 του Κανονισμού Διαδικασίας ορίζει ότι στις διαφορές μεταξύ των Κοινοτήτων και των υπαλλήλων τους τα κοινωνικά όργανα φέρουν τα έξοδα στα οποία υποβάλλονται.
- ¹⁵⁷ Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ο προσφεύγων παραιτήθηκε από την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων και το καθού αρνήθηκε να φέρει τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε ο προσφεύγων στο πλαίσιο της διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων. Εξάλλου, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει ο προσφεύγων, κανένα στοιχείο της στάσεως του καθού δεν δικαιολογεί την καταδίκη του στα δικαιοστικά έξοδα του προσφεύγοντος. Συνεπώς, έκαστος των διαδίκων φέρει τα δικαιοστικά του έξοδα τα σχετικά με τη διαδικασία αυτή.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τρίτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Ακυρώνει την απόφαση της 18ης Ιουλίου 2000 του Γενικού Γραμματέα του Κοινοβουλίου περί τερματισμού της προς το συμφέρον της υπηρεσίας αποσάσεως του προσφεύγοντος στην πολιτική ομάδα ΕΔΔ και επανένταξή του στη Γενική Διεύθυνση Πληροφοριών και Δημοσίων Σχέσεων από 15 Ιουλίου 2000.
- 2) Καταδικάζει το Κοινοβούλιο να καταβάλει στον προσφεύγοντα ποσό ίσο με τη διαφορά μεταξύ των αποδοχών που θα έπρεπε ο προσφεύγων να λάβει ως αποσπασμένος υπάλληλος με βαθμό Α 2, κλιμάκιο 1, και εκείνων που έλαβε κατόπιν της επανεντάξεως του στον βαθμό LA 5, κλιμάκιο 3, για την περίοδο από 15 Ιουλίου 2000 έως 30 Νοεμβρίου 2000, επιτροσθέτως των τόκων υπερημερίας με επιτόκιο 5,25 % από της ημερομηνίας από της οποίας έπρεπε να καταβληθούν τα ποσά που συνιστούν το αναφερόμενο στη σκέψη 149 ποσό μέχρι της ημερομηνίας πραγματικής καταβολής.

- 3) Η αγωγή αποζημιώσεως είναι απαράδεκτη καθόσον αφορά την αποκατάσταση της ζημίας που προκλήθηκε από μη έχουσα τον χαρακτήρα αποφάσεως συμπεριφορά της ομάδας ΕΔΔ και ορισμένων εκ των μελών της.
- 4) Καταδικάζει το Κοινοβούλιο να καταβάλει στον προσφεύγοντα συμβολικώς το ποσό του 1 ευρώ προς αποκατάσταση της ηθικής ζημίας που υπέστη εκ της εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως.
- 5) Το Κοινοβούλιο φέρει το σύνολο των δικαστικών εξόδων των σχετικών με την κύρια δίκη.
- 6) Οι διάδικοι φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα τα σχετικά με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων.

Jaeger

Lenaerts

Azizi

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 23 Ιανουαρίου 2002.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

M. Jaeger